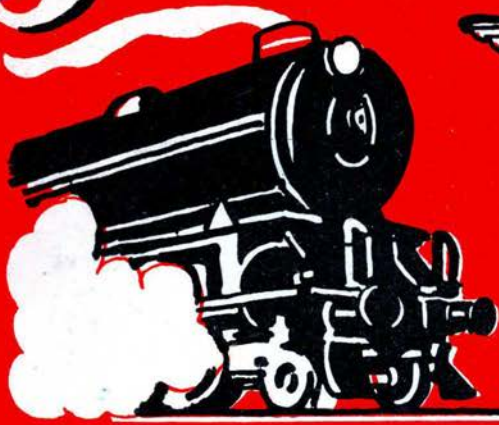

Jernbane-Bladet

FÆLLESORGAN FOR
JERNBANEETATEN

TIDSSKRIFT FOR STATS-OG PRIVATBANEPERSONALET

Skibsbygning . Reparationer . Dieselmotorer

OLUF BRØNNUM & CO.

KONGELIG HOFLEVERANDØR
HOLBERGSGADE 8-10 TLF. CENTRAL 8750

KØKKENUDSTYR . PORCELAIN . GLAS
HOTEL-, RESTAURANTIONS-, HOSPITALS- OG
SKIBSINVENTAR

Firestone

**Multiply
Super
Transport**

yder flest
kilometer
pr. krone

Leverandør til Danske Statsbaner

ALLE *taler med* ALLE

når De
har et

**SAMTALE-
ANLÆG**

AMPLIDAN er det nyeste og teknisk mest fuldkomne samtaleanlæg for indtil 18 abonnenter. Hvem som helst kan kalde og tale med hvem som helst, og ved opkald gives både optisk og akustisk signal. Uønsket aflytning kan ikke finde sted.

Endvidere trykknop: »fælles«-kald, blokering og dæmpning
Forlang nærmere oplysninger

AMPLIDAN $\frac{1}{2}$ Fabrik for elektroakustisk materiel
MØNTMESTERVEJ 17 . KØBENHAVN NV . TLF. ÆGIR 4201

KRISTIAN KIRKS TELEFONFABRIKER $\frac{1}{2}$
HORSENS AARHUS KØBENHAVN N.

Jernbane-Bladet

Redaktion og ekspedition:

Stationsmester
H. E. Rybro, M. D. F. (ansvarhavende)
Bernhard Bangs Alle 39, København F.
Telefon Fasan 4091

Redaktionssekretær:
Togbetjent V. Jonvald - Hvidovrevej 258
Tlf. Hvidovre 3642

Udkommer een gang om måneden.

**Abonnement
6 kr. årlig.**

Girokonto 600 82

Medlem af
International Tidsskriftsfederation

**MEDLEM AF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER**

Bladet er tilsluttet Dansk Øplagstælling

Tryk: Bogtrykkeriet »Centrum«

APRIL 1957

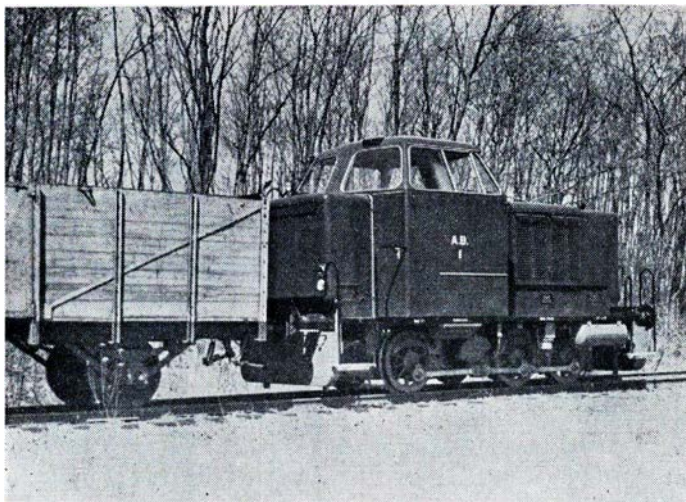
Dette nr. indeholder:

Når priserne falder	side 75
Månedens emner	» 76
Sagt og skrevet	» 78
Fra skinneveje i fremmede lande. I	» 79
Erindres det	» 80
Boganmeldelser	» 81
Varme akselkasser	» 83
Det er ikke alle, der ved	» 83
DSB fjernskrivere	» 84
Minder om Vejle-Vandel- Grindsted banen	» 85
Banebørsterne	» 87
Månedsmagasinet	» 88
Privatbane-nyt	» 89
Model jernbane	» 91
FOTO hobby	» 93
DSB rejser i udlandet 1957	» 95
Ud og ind	» 95
Hunden på	» 96

MAK

dieselhydrauliske lokomotiver

240 HK—2000 HK

240 HK lokomotiv leveret til A/S Amagerbanen

Generalrepræsentation:

IVAR BERTELSEN

Civilingeniør, Dr. techn.

H. C. Andersens Boulevard 20 . Kbhvn. V . Tlf.: Byen 6045 - Byen 6085 - Telex 5746

— der gør
billetteringen lettere

Se dem i Aalborg Omnibus Selskab's busser

1/3 SYSTEMEX

St. Kongensgade 47 . København K . Palæ 2890*

Aarhus Opland

Viby vaskesalon

Kirkevej 3 . Viby J. . tlf. 40701
Prøv en selvbetjeningsvask
Vaad vask af 8 kg tørt tøj 5 kr.

Købmand P. Nielsen

Pihlkjærvej 25 . Viby . telf. 41194
1. kl.s kolonial - konserver
tobakker - vine og spirituosa

Winther på torvet

Viby Jyll. . Tlf. 4 13 20
Tricotage . Hvidevarer . Udstyr
Strømper . Garn i stort udvalg

Parfumerie Doré

v/ Grethe Nielsen
Sæber . Parfumeri . Toiletartikler
og Bijouteri
Silkeborgvej 243
Tlf. Aabyhøj 5 87 83

Holger Sørensen

Tandlæge
Røgelvej 4 v. Nøjsomhedsbakken
Brabrand . Tlf. 6 07 01
Konsultation: 10—12 og 14—16
Lørdag 10—12, evt. efter Aftale

Otto Knudsens Eftf.
v/ Gunnar Ejstrup
Aut. Elektroinstallatør
Udfører Arbejder f. DSB
- Hovedgaden 69 -
Brabrand . Tlf. 6 0234

BRABRAND Bogtrykkeri

Hovedgaden 62 . Tlf. 60446
Alt bogtrykkeriarbejde udføres
Kun kvalitetsarbejde

LÅSBY Cementstøberi

v/ Balle Christensen . Tlf. Laasby 7
Alt efter ingeniørforeningens
normer. — Tilbud gives

Herning

Fruerhøj frisørsalon

Alt i moderne hårpleje for damer
og herrer
Grundtvigsvej 66 . Herning . Tlf. 2680

Hammerums Herreds Spare- og Laanekasse

Østergade 10 . Telf. Herning 10

Herning

Vagn Trillingsgaard

Tømmerhandel
Ved Tingvej . Herning . Tlf. 35
Tilbud gives paa alt i trælast
bygge- og isoleringsmaterialer

Lund & Eriksen

Elektr. Installationer

Udfører Arbejder for D.S.B.
Herning . Bredgade 49 . Tlf. 70

Tobaksforretningen

Silkeborgvej 10 . Herning
Tobak . Cigarer . Cerutter
Cigaretter samt ugeblade

C. Pauli's Eftf.

Arne Højgaard
Alt Elektrisk udføres
Udfører Arbejder for D.S.B.
Bryggergade 7a
Herning . Telf. 158

Mogensen & Nielsen

Snedkermestre
Alt Møbel-, Bygnings- og Inven-
tararbejde udføres
1. Kl.s Arbejde
Tilbud og Overslag gives
Ringkøbingvej 83
Tlf. Herning 791

Købmand Kronborg

Gl. Landevej 163
Tlf. Herning 577
1. Kl.s Kolonial - Kaffe - Tobak
Cigaretter og Spirituosa
Varerne bringes

Gulf Service

J. Nielsen . Silkeborgvej 40
Tlf. Herning 1072
Benzin . Olie . Vask . Smørring

Fruehøj Kolonial

Grundtvigsvej 64 . Telf. Herning 63
Alt i 1. kl.s kolonial
spirituosa og tobaksvarer

Købmand Hindkjær

Storegårdsvej 2 . Tlf. Herning 716
Kolonial - Konserver - Tobak
Vine og Spirituosa

Skønheds- og fodpleje

Lilly Rosenberg

Fotorambygningen . Herning
telf. 2715
Aaben: 9-12 og 13-17 og ef. aft.

Gør Deres indkøb
hos annoncørerne!

Viborg

Viborg Guld- og Sølvsmiede

Gunnar Andresen
Guld- og Sølvarbejder udføres
1. Kl.s Værksted
St. Sct. Pederstræde 12

I. C. Christensen »Luna«

Aut. Vand- og Gasmester
Sanitet - Vand - Gas
Smede- og Blikkenslagerarbejde
Centralvarmeinstallationer
Viborg . Gothersgade 20 . Telf. 1081

Købmd. Frede Østergaard

Kirkebækvej 41 . Tlf. Viborg 677
Kolonial . Konserver . Kaffe
Tobak . Vine . Spirituosa

Jyllandsgades Bageri

K. Skovj
Altid det bedste
Jyllandsgade 8 . Tlf. Viborg 1261

Trikotageforretningen

Trikotage . Lingeri . Strømper
og smaa ting
Middagshøjvej 22 B
Tlf. Viborg 12

Købmand Tandrup

Middagshøjvej 21 . Tlf. Viborg 854
Kolonial . Konserver . Kaffe
Tobak og spirituosa

Holstebro

Arne Laursen

Købmand
Viborgvej 12 . Tlf. Holstebro 676
1. Kl.s Kolonial
Tobak - Vine - Spirituosa

Købmand Jacobsen

Skivevej 34
Telf. Holstebro 623
Kolonial - Konserver - Kaffe
Spirituosa og Tobakker

Jacob Knudsen

Kolonial - Vine - Tobakker
Konserver - Chokolade - Frugt
Allegade 5 . Tlf. Holstebro 609

Banegaardskiosken Holstebro

v. Tage Skjød Pedersen
Dagblade - Ugeblade - Bøger
Holstebro . Telefon 948

Kjolestøjskiosken

v/ V. E. Vestergaard
Stort Udvalg i Kjolestoffer
Bluser - Nederdele
Fint Udvalg i Strømper
Ringkøbing . Nygade 9 . Tlf. 211

Når priserne falder

Det er så svært, når det går den vej . . .

Menneskene er underlige. Hver gang der er blevet offentliggjort et nyt pristal, som har vist en stigning, der berettigede til lønforhøjelse — og dette har jo været det almindelige i lange tider — har man i dagspressen og på møder af repræsentanter for de, der berøres ubehageligt af lønstigning og da ganske særligt fra landbrugets side, råbt op om det ødelæggende ved pristalsregulering af lønninger. Det var den sikre vej til ødelæggelse af landets økonomi, til demoralisering af hele befolkningen, samt stridende mod al sund fornuft, idet pristalsreguleringen umuliggjorde ethvert prisfald og tværtimod fremtvang en stadig prisstigning fremover i det uendelige. Sådan hed det sig, og mange troede det.

At man fra tjenestemandsside holdt fast ved pristalsreguleringen, er jo rimeligt. Den er det eneste værn mod helt at havne i muddergrøften. Industriens arbejdere har ikke holdt så fast, fordi de mente sig stærke nok til, til enhver tid at kunne fremtvinge en nødvendig og rimelig lønforhøjelse. At en opgivelse af pristalsreguleringen skulle hidføre en stabilisering af priserne, er der sikkert ingen, der for alvor har troet på. Og et ved lovgivning gennemført pris- og avancementstop har ikke haft mange tilhængere, simpelthen fordi man vidste, at den vil være umulig at gennemføre.

Nu i den senere tid er der imidlertid sket det, at vore landbrugsprodukter har været ude for et ret mærkbart prisfald. — Formodentlig

dog kun midlertidigt — et prisfald, der vil påvirke det lønregulerende pristal i den retning, vi alle har ønsket, og som dermed kunne indlede en nedgang i lønningerne, hvilket så igen skulle betinge en yderligere nedgang af priserne og således fremdeles. Altså, for at bruge det gængse udtryk om skruen uden ende, skruen skulle være standset og begynde at gå den anden vej. Al vor nød skulle være til ende og gyldne tider med solid velstand og sund økonomi oprinde.

Men hvad sker der? Vældige protester fra landbruget. Krav om højere priser på hjemmemarkedet, om øjeblikkelig skattelettelse, nedsættelse af lønninger, om devaluering af kronen og støtte på alle tænkelige og utænkelige måder, herunder endda pristalsregulering af priserne på landbrugets produkter. Og det var netop landbruget, der var mest imod pristalsregulering. Så mærkelige er menneskene. Nu var endelig chancen der for at få skruen til at gå den rigtige vej, men så skal den for enhver pris standses.

Selvfølgeligt er det kedeligt for landbruget, at det ønskede prisfald ramte netop dets produkter. Men det er måske naturens retfærdighed? Det var netop landbruget, der

som det første erhverv nød godt af prisstigningen, da denne satte ind i det første krigsår, og ligeså ved de senere indtrufne prisbølger. Det var landbruget, der skovlede penge ind, mens alle andre erhverv kun efterhånden kom så meget med, at de senere fik dækning for de allerede skete stigninger. Sidst af alle opnåede tjenestemændene i nogen grad at få dækning for dyrtiden.

I stedet for at holde en rimelig pris på de landbrugsprodukter, der solgtes til udlandet, blev markedspriserne her til sidst presset op til det urimelige, dermed samtidig hjemmarkedspriserne og deraf igen pristallet, så derfor sagde udlandet stop for køb til sådanne priser, for de kunne simpelthen ikke få varerne afsat til disse priser.

Hvis nu virkelig skruen skulle begynde at dreje den anden vej — hvad den vel næppe får lov til — vil der ikke være noget som helst urimeligt eller unaturligt i, at de, der først og i så rigt mål profiterede af prisstigningerne, skal være de første til at mærke prisfaldet. Lønningerne skal nok følge efter. Det sørger pristalsreguleringen for.

Men se om prisfaldet bliver ført til bunds — nej nu går det som efter det store prisfald på papir, da blev aviserne ikke billigere, nej, da fik vi nogle mer eller mindre ligegyldige tillæg i stedet, ligesom mælkepriserne nu kun nedsættes med det halve, og så loves der større fedtprocent i mælken! At dette længe har været i høj grad tiltrængt står klart.

Aros.

Bellis

blomster og kranse

Vestergade 2 . Tlf. Nyborg 408

Månedens emner...

Trafikens behov og værkstedernes.

Det er indlysende for enhver, som vil tænke sig om, at et reparationsværksted ikke kan holdes jævnt beskæftiget, hvis det altid skal være i stand til, inden for rimelig tid at udføre de reparationsarbejder, der måtte blive påkrævet. Nødvendigheden af reparation indtræffer ikke efter nogen plan, og selv om man ved at fastsætte bestemte terminer for gennemgribende eftersyn og istandsættelse kan begrænse de tilfældige reparationer, kommer man ikke uden om, at der jævnligt vil indtræffe forhold, som gør ikke-forudberegnete reparationer nødvendige. Ligeledes vil det ofte vise sig, at påregnede reparationer ikke er nødvendige.

Disse forhold gør, at man på reparationsværkstederne vanskeligt kan beregne, hvor megen arbejdskraft det kan betale sig at have til rådighed. Det ideelle for et værksted ville jo være, om der altid uden for døren stod ledige kvalificerede folk, som man kunne kalde ind, når man har brug for dem og sende ud igen, så snart deres hjælp ikke mere er ønskelig. Men da det nu engang ikke er sådan, må man indrette sig med en arbejdsstyrke, som der nogenlunde er arbejde til hele tiden, og så lade det arbejde, der ikke straks kan overkommes, vente til der bliver tid. Således gør skomageren og cykelreparatøren, og således må også jernbanernes værksteder indrette sig, både central-

værkstederne og værkstederne ved depoterne, selv om de derved ofte kan komme i modstrid med trafikens behov. Dette kan næppe være anderledes, når der ikke er væsentligt mere driftsmateriel til rådighed, end der er brug for. Men det kan forårsage mindre heldige forhold. Og det gør det.

Man søger naturligvis at rationalisere arbejdet i reparationsværkstederne mest muligt. Men reparationer er nu engang ikke nemme at bringe i plan og system, netop fordi de som regel bliver nødvendige som følge af forhold, ingen kan forudse. Da man jo ikke kan stå med en arbejdsstyrke, der er tilstrækkelig i de tider, hvor mange reparationer er påkrævet, må en del af reparationerne i sådanne tider udskydes, dels ved at lade materiellet blive i værkstederne, indtil arbejdet kan overkommes, dels ved, i tilfælde hvor det er muligt, at man skønner, at materiellet kan fortsætte i driften indtil videre uden reparation, eller ved at reparationen kun udføres i så stor udstrækning, at vognen, maskinen eller hvad det nu drejer sig om, kan bruges indtil en fuldstændigere istandsættelse kan finde sted. Dette har til følge, at man ofte ude i driften finder materiel med forskellige mindre skavanker, som ikke burde findes, og som egentlig let kunne være afhjulpet, man har bare ikke kunnet nå at gøre det, da lejligheden dertil var, og senere er det ikke blevet gjort. Det har også til

følge, at når sådant kan gå, når det ikke kan være anderledes, kan det også gå, selv om det ikke er nødvendigt. På værkstederne lærer man hurtigt at skønne, hvad der er nødvendigt eller ikke absolut nødvendigt. Hver skønner ud fra sine omstændigheder og synspunkter, chefen fra sine, mesteren fra sine og den, der skal udføre arbejdet, ud fra sine, og man forstår let, i hvilket retning skønnet har tilbøjelighed til at gå. Det er naturligvis ikke de større og absolut vigtige ting, der således skønnes om, men alle de mange mindre ting, der måske ikke absolut hindrer brugen af pågældende materiel, men gør at det enten er velholdt eller forfaldent. Undertiden også sådan, at unladelsen af en mindre reparation vil forårsage langt kostbarere istandsættelse senere.

Endnu et uheldigt forhold gør sig ofte gældende, særlig for depoter og hjælpeværksteder. Man kan nu engang ikke stå med en arbejdsstyrke og se på en tom remise eller værksted. Altså må man nødvendigvis holde noget af materiellet hjemme, selv om der er aldrig så hårdt brug for det ude i trafikken og selv om der overhovedet ikke kan udføres noget som helst arbejde på det pågældende. Så må trafikens behov komme i anden række og tilfredsstilles nødtørftigt med mindre fremragende materiel. At dette er galt er begribeligt for enhver. Men en depot- eller værkstedsleder kan jo heller ikke skrive, at der intet arbejde er udført. Har han bare noget materiel stående, kan der da i det mindste skrives, at der er arbejdet på det. Man rationaliserer, men man glemmer, at

	Til JYLLAND
	over
	HUNDESTED — GRENA A
Tog fra Hillerød	
Hverdage:	7,15 11,15 16,15 20,15
Søndage:	7,15 10,55 16,12 23,15
	Frederiksværkbanen

<i>Husk billetten — glem ej heller lidt</i>	
Carletti	karameller
DE FÅS I JERNBANE-KIOSKEN	

arbejdet i værksteder og remiser ikke i sig selv tjener noget som helst formål, men kun er berettiget for så vidt det tjener trafikens behov.

Aros.

Aktive jernbanerejsende.

Vi lever i en organisationers tidsalder. Alle mennesker, der har en eller anden fællesinteresse, organiserer sig for gennem denne organisation at få varetaget netop denne interesse. Det er simpelthen blevet en nødvendighed at organisere sig. Hverken statsmagten eller anden offentlig myndighed og for øvrigt heller ikke private tage hensyn til andre end organisationer. Hvis man ikke har en talstærk organisation bag sig, nytter det ikke at fremkomme med selv det bedst underbyggede krav. Vor i grundloven hjemlede foreningsfrihed er blevet til foreningstvang. Man kan simpelthen ikke eksistere i vort moderne samfund, hvis man ikke er medlem af foreninger. Har man mange interesser, som skal plejes, må man være medlem af mange foreninger, har man kun interesser på få områder, kan man nøjes med at melde sig i færre foreninger. Det mindste nogen kan nøjes med er sygekasse og fag- eller brancheforening.

Det lyder underligt, men det er ikke desto mindre rigtigt, at man endnu mangler en forening. Næmlig en forening til varetagelse af de aktive jernbanerejsendes interesser. Man vil måske mene, at disse interesser bliver pelet af banerne for banernes egen skyld. Det gør de også, men kun til en vis grad. Banerne er jo offentlige, og der er mange hensyn at tage, ikke mindst sådanne som de store organisationer kræver. For bare at nævne et eksempel: Togenes overførsel med færgerne forsinkes hyppigt af hensyn til de biler, der ønskes overført. Hvorfor? Fordi bilisterne har en stor og betydelig organisation bag sig. De rejsende med toget og deres interesser er der ingen, der tager sig af, derfor må de vente. Således går det på alle områder, hvis man ikke har en organisation til at tage sig af sine interesser, og derfor er det nødvendigt, at der bliver

En tyr, der havde revet sig løs, kom ind i hallen på Århus H., hvor en beruset mand absolut ville ride på den.

dannet en forening af aktive jernbanerejsende. Man må heller ikke se bort fra den kendsgerning, at i en tid hvor der stilles så store krav til staten om bevillinger til modernisering på alle amråder, står jernbanerne i fare for at blive sat til side og dermed ligeså de rejsendes bekvemmeligheder, når der ikke er nogen organisation, der taler deres sag. Og dog er det endnu flertallet af befolkningen, der ønsker at have adgang til en moderne, komfortabel og præcis jernbanerejse. *Rejse-per.*

★

Nyt stationsblad.

Personalet på Nykøbing F st. har begyndt at udgive et lokalt stationsblad, der bærer navnet »Ekspressen«.

Redaktionen har også sendt et eksemplar

af bladet til Gedser st, og i en følgeskrivelse har man kaldt Gedser for »Lillebror«, hvilket er taget meget unådigt op og har foranlediget, at personalet på Gedser st. har sendt et svar, hvori man peger på forskellige fakta om Gedser.

Det hedder, at i Gedser er 40 pct. af byens indbyggere jernbanefolk, at stationens indtægt på en enkelt måned er over 1,5 mill. kr., at man i udenlandsk valuta på en enkelt måned har været oppe på 183.000 danske kroner, omfattende alt lige fra svenske kroner til kinesiske træpenge, at lønudbetalingen på en enkelt måned er 425.000 kr., at stationen har egen radio-station og 3 fjernskrivere, at man året rundt har 2 mand på nattevagt, at samtlige internationale tog standser i Gedser og ikke eet eneste tog kører igennem som

Håndvævede tæpper

leveres i enhver størrelse
og i de farver og mønstre, De ønsker!

Virksomheden for Erhvervshæmmede

Vævestuen . Dansestræde 8-10 . Odense . Tlf. 15.892

Virksomheden for Erhvervshæmmede

Dansestræde 8-10 . Tlf. 15.892 . Odense

fremstiller og monterer emner til maskinbranchen på dreje-, bore-, og stansemaskiner, diverse plade- og filearbejde, autogen- og eloktrosvejsning, samt træembalage og mindre emner i træ.

ved trinbrædtstationerne på Nord- og Midtfalster. At stationen gennemsnitlig har 1000 telefonopkald og afsender 3-400 breve daglig, og at udenlandske turister omtaler London, Paris og Gedser i samme åndedrag. De tre er byerne, man kender og taler om.

— Vi betragter os derfor som storebror, og vi morer os over at se lillebror prøve at vække opmærksomhed om sin tilstedeværelse ved spæde vræl slutter svarskrivelsen.

I en fodnote advarer »Ekspressen«s redaktion Gedser mod, at det ikke skal gå den som frøen, der pustede og pustede.

— Vi vil ikke undlade og gøre opmærksom på, at en alt for flittig konsultation af det kolde bord af og til går ud over det sunde omdømme. I huskede vel at lukke til åndedraget?»

●●●●●●●●●●
Vi har modtaget..
 ●●●●●●●●●●

**Privatbanerne og kommune-
garanti.**

Det er med stor glæde og tilfredshed, man af og til læser i dagspressen og i Jernbane-Bladet om forskellige kommuners

Brdr. Nielsen . slagtermestre
 Bredgade 43 . Tlf. lkast 22
 l. kls kød og hjemmel. pålæg

H. Sønderby & Co.
 Møllesten- og Maskinfabrik
 Tarm, Tlf. 16—34

Anton Schrøder **EL**
 Aut. Installatør
 Udfører Arbejder for
 Grindstedbanen
 Agerbæk - Tlf. 44

Vin- og Tobaksforretningen
 M. Petersen (ny Indeh.)
 Tobak - Cigarer - Cerutter
 Spirituosa og Vine i stort Udvalg
 Frederiksgade 32
 Tlf. Aarhus 3 38 62

Hagstrøm Musik
 v/ Rich. Høeg
 Nye og brugte Instrumenter
Harmonikaundervisning
 Indmeldelse og alle Oplysninger
 Vestergade 4 - Aarhus - Telf. 2 5412

garanti for privatbanernes drift en årrække frem i tiden.

Således stod der bl. a. i et af de sidste Jb-Bl. om en bane, der var garanteret i 5 år, en anden i 7 år, og en tredje var endog garanteret i 10 år.

Dette vidner om storsyn og interesse hos kommunalbestyrelserne for banernes drift og trivsel, og det skal der her lyde en tak for.

Det er så at håbe, at befolkningen i banernes opland vil forstå at værdsætte by- og sognerådernes støtte til banerne ved at bruge disse flittigt, og dette gælder ikke mindst banernes venner, som hos deres venner og bekendte også bør tale banernes sag og varmt anbefale disse.

Lad os også håbe, at denne »prøvetid« for banerne må blive så gunstig, at disses drift kan sikres yderligere fremover til gavn og glæde for befolkningen, for banernes personale og også for statsbanerne, som de er vigtige fodelinjer til både med hensyn til passagerer og gods.

O. B.

**Rejseafbrydelse og lukkede
stationer.**

I den senere tid har jeg i dagspressen set adskillige af statsbanernes bekendtgørelser angående stationer, der er lukkede på visse tider af døgnet, og publikum anmodes om at købe billet i ekspeditionstiden eller eventuelt i toget.

Som bekendt kan en rejse afbrydes en gang undervejs — på dobbeltbilletter en gang på henrejsen og en gang på tilbage-rejsen — mod, at billetten straks efter, at toget er forladt, får stationens påtegning om afbrydelsen.

Hvordan skal man imidlertid forholde sig, hvis man en sen aften afbryder rejsen på en station, der er lukket, idet man jo så ingen påtegning kan få, og hvis man rejser videre en tidlig morgen, hvor stationen også er lukket, kan billetten jo heller ikke blive påtegnet?

Man risikerer vel påtale af togbetjenten, når man fremviser en klippet billet uden påtegning om rejseafbrydelse, eller kan man regne med, at han tager for gode vare, når man forklarer, at stationen var lukket, så billetten ingen påtegning kunne få påført?

Det var rart at få faste rammer vedrørende dette problem ikke mindst i banernes egen interesse, da publikum ellers kan lave numre på denne konto, navnlig med dobbeltbilletter. En bemærkning om denne sag i køreplanens afsnit for takstbestemmelser ville også være på sin plads.

O. Boye.

Sagt og skrevet

Generaldirektør Skov.

Om rutebilerne sagde generaldirektøren, at overskudet ikke er gået mere ned end motorafgifterne er steget, og erklærede, at DSB drev rutebiltrafik så godt som nogen privatmand kan gøre det. De stærkt diskuterede overtagerer af private ruter fik også et ord med på vejen. Når vi, som tilfældet var med ruten Roskilde—Hillerød, får tilbudt en forretning, der giver 80.000 kr. om året i overskud, på betingelse af, at den tidligere ejer får 40.000 kr. om året, har vi pligt til at sige ja til de 40.000 kr. De gule rutebiler i Nordsjælland, som vi netop har overtaget, skal vi give en mill. kr. for — men bilerne er vurderet til en million, og det er endda lavt sat. Ejeren bliver vor rådgivende konsulent for 18.000 kr. om året. Det er heller ikke for dyrt.

Afdelingsingeniør H. W. Fogtmann.

— Hvad skal De efter april få tiden til at gå med?

Ligeså uundværlig

JERNBANEN er
 for TRAFIKEN

er STATSANSTALTEN
 for LIVSFORSIKRING

— Jeg har et hobby-værksted derhjemme med drejbænk, boremaskine og andre ting, alt hjemmelavet af mig selv efter egen konstruktion, og så må jeg se at få læst alt det, jeg har måttet forsømme. Desuden er jeg stærkt interesseret i sang og synger bl. a. Gluntarna. Kammersangerinde Ingeborg Steffensen uddannede min stemme. Det er nok fra mig, min datter Kirsten har sin stemme. Under besøg i Sverige må jeg altid en hyggelig aften i selskab synges Gluntarna, men det er svært at få en makker. Svenskerne kan spilleme ikke de herlige sange — eller også kun meget få. Jeg synes, det er synd for Bellmans dejlige melodier, og ikke engang de ældre svenskere kan være med, siger Fogtmann, og smoger ærmerne op for at tage det sidste nap i statens tjeneste.

Stationsforstander S. Sønder, Thisted.

— Hvor begyndte De?

— Jeg kom ind på Faarup station i 1905, og i de følgende år var jeg på forskellige stationer, tog jernbaneeksamen osv. Da jeg var omkring en snes år, blev jeg forflyttet til generaldirektoratet. En overassistent i direktoratet havde fået øje på

mig under et kursus, og det var vist meningen, at jeg skulle have været noget stort derinde. Direktoratet blev imidlertid en stor skuffelse for mig. Arbejdet var af en sådan art, at jeg lige så godt kunne være blevet kontorist i Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Banearbejder Sv. Nielsen, Silkeborg.

— Der er sket store fremskridt i de 50 år. Jeg husker endnu, at det var et stort problem med toiletterne i personvognene — der var nemlig ingen, og det kunne afstedkomme mange pudsige situationer, for selv om togene selvfølgelig holdt ved stationerne og måtte regne med, at en og anden skulle ud, så kunne der også ske noget imellem stationerne. Mange forældre har måttet holde deres poder frem gennem vinduet i den tid, for den slags purke melder sig jo ikke, før det gælder. Jeg husker også en skoleudflugt, hvor en kupé var fuld af drenge og piger. En af pigerne blev voldsomt trængende, og mens kammeraterne hang ud ad vinduet, besørgede hun i sin sommerhat, hvorefter hun ikke var mere forlegen, end hun råbte: Pas på!

Nu kommer potten! — hvorpå sommerhatten med dens våde indhold susede ud gennem vinduet.

Den slags er forlængst blevet historie.

Randers

Husk KIOSKEN

Århusvej 24 A . Telf. Randers 3453
Aviser - Dag- og ugeblade
papir. - Telegrammer bringes

WANG'S HOTEL

Vestergade 40 . Tlf. Randers 871
Prøv vore hyggelige værelser
Lækkert smørrebrød og mad
Agnes og Hans Bruun

Skal De have ...

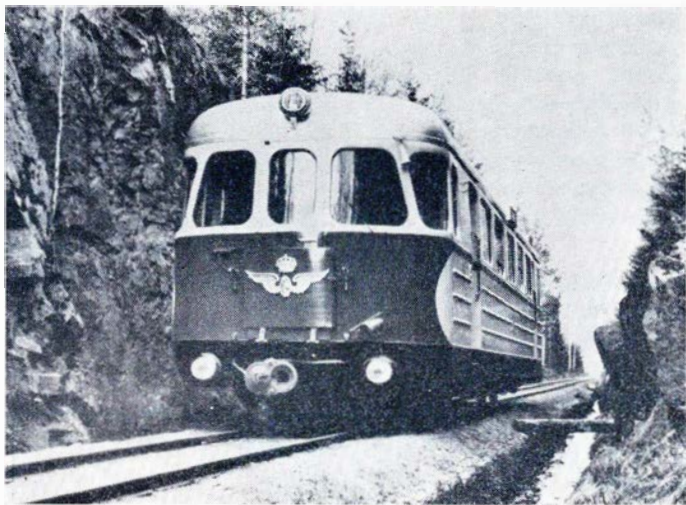
bal, jubilæum, skovtur, karneval,
konfirmation, sølvbryllup ...

Musikken til alle fester
er selvfølgelig

DENNERs orkester
v/ Denner Hansen
Emdrup Vænge 163 - Ø.

Fra skinneveje i fremmede lande. I.

Materialet udlånt af S. K. F.

Sverige: S. J. skinnebus

U. S. A.: Baltimore-Ohio-Railroad diesel elektrisk loko

H O S UBBE NIELSEN

får De altid det sidste nye inden for
modens hårpleje

Ny elegant SKØNHEDSSALON

Herning . Skolegade 49

Fru EVA NIELSEN

Læge examineret skønhedseksper
Ring og bestil tid! - Tlf. 1843

Arnold Andersens efft.

v/ tømrermester Søren Balle

Tømrer- og snedkerarbejde
Plastic- og gummigulve - Gulvafslibning
Tilbud og overslag gives

Randers . Tøjhusavevej 36 . Telf. 5965

Randers

Kurt Heilskov

Vestergade 13 . Tlf. Randers 4127
Stort Udvalg i Jakkør - Benklæ-
der - Lingeri - Skjorter - Sokker
Undertøj - Arbejdstøj

Krone Magasinet

Kirkegade 7 (bag Sct. Mortens
Kirke) . Tlf. Randers 6433
Stort Udvalg i Manufaktur, Tri-
kotage, Lingeri, Smaating
Spec.: Sengeudstyr

S. Uttrups Eftf.

Kjemtrup & Demant
Muremestre & Entreprenører
Kontor: Markedsgade 1
Tlf. Randers 1644 - 5609

Købmand Holt

Hadsundvej 6
Tlf. Randers 3530
Kaffe - Konserves - Tobak og Spi-
rituosa samt alt i Forbrugsvarer
Varerne bringes

Randers Autoophug

A. Pedersen
Ny Grenaavej (overf. Viadukten)
Tlf. Randers 396

Vesterport Cyklelager

Vesterport 1
Randers . Tlf. 3161
Herre-, Dame- og Børnecykler
samt Knallerter
1. Kl.s Reparationsværksted

A. Jensens Eftf.

Knud Greve (ny Indeh.)
Frugt . Grønt . Sydfrugter
Blomster . Dekorationer . Kranse
Bringes overalt i Byen
Randers . Storegade 11 . Tlf. 1160

Renseriet 4890

1. Kl.s Rensning og Presning
Uniformer modtages
Hentes og bringes overalt
Randers . Adelgade 21 . Tlf. 4890

Kjærsgaard Jensen

Frederiksplads . Randers . Tlf. 1911
1. Kl.s Kolonial - Tobak - Vine
og Spirituosa . Varerne bringes.

CITY bageriet

v/ H. Dam, Markedsgade 10
Prøv vort lækre brød
Aabent søndag - lukket tirsdag

KETTY salonen

Pr. Christiansgade 2 . Tlf. 3779
Alt i moderne haarpleje
permanenter, fønbløgning

Erindres det...

For 50 år siden, april 1907

Tantiemen. En skønsmæssig beregning af tantiemens størrelse for afvigte finansår lader formode, at tantiemeportionen til 1. september vil vise sig at være omtrent som i fjor, og de klasser af ansatte, der har haft større tilvækst, kan derfor vente at få lidt mindre udbytte end i fjor og forfjor. Efter at overskuddet er nået så højt op, at en del deraf kun giver 5% i tantieme, kan selv en betydelig stigning i overskuddet kun i ringe grad forøge udbytteandelens størrelse, medens på samme tid personalets tilvækst kan medføre en nedgang i det beløb, der tilfalder hver enkelt person.

En Cj-vogn i tog 970 afsporede den 15. ds. under kørslen mellem Hatting og Løsning. Da vognen ikke kunne holde sig på sporet efter at den var løftet op, måtte de rejsende tage plads i togets 3 forreste vogne, der fremførtes til Fredericia med stor forsinkelse. Blandt de efterladte vogne var også sovevognen. Årsagen var, at et hjul havde forskubbet sig på vognakslen.

For 25 år siden, april 1932.

Elektrificeringen af Københavns nærtrafik. Ved finanslovens 3. behandling i Folketinget havde partiet Venstre stillet forslag om nedsættelse af bevillingen til elektrificeringen af Københavns nærtrafik. Ministeren for offentlige arbejder erklærede ved sagens behandling, at dette nyanlæg hurtigst ville give statsbanerne forøgede indtægter, hvorfor nedsættelsen forkastedes med 76 stemmer imod 26.

Bygningen af det nye motorskib til Kalundborg—Aarhus overfarten (Jylland) er overdraget til Nakskov skibsværft. Skibet, der skal afleveres til næste forår, vil blive bygget omtrent som »Kalundborg«, dog er det hensigten at lægge rygesalonen op på selve baddækket og flytte dame- og fællessalon frem på Awning-dækket, således at der bliver større spisesalon og bedre dæksplads for 3. kl. passagerer.

Husk

banegårdsrestaurant

Silkeborg

R. E. Madsen - Tlf. 717

Ministeren for offentlige arbejder har erhvervet Folketingets finansudvalgs tilslutning til, at jernbaneskolen i Hellerup overdrages til Statens Institut for Talelidende for 400.000 kr.

BOG - anmeldelse

»Famous Railways« af B. G. Wilson og J. R. Day.

Udgivet af Fr. Müller Ltd., Ludgate House, 110 Fleet Street, London. — Ca. kr. 8,50.

Som titlen angiver beskæftiger forfatterne sig med jernbaner over hele verden, jernbaner som af en eller anden grund gør sig bemærket over andre på et eller andet område.

Der behandles så vidt forskellige ting som Sct. Gotthardt-banen, Simplon-ekspressen, Bergensbanen, Indiens berømte bjergekspres »Deccan Queen«, Amerikas Santa Fee og Pennsylvania-selskabet og — ikke at kimse ad — selveste Ruslands fornemste banestrækning, den fra Moskva tværs over Asien til Vladivostok, udfaldshavnen til Stillehavet.

Bogen er velskrevet og let læselig, og stoffet er behandlet populært, med dog med tilstrækkeligt kendskab til jernbaneforhold til at selv jernbanefolk kan have glæde af at læse om disse specielle — men uholdt interessante — emner.

Der er endvidere et ret fyldigt billedmateriale, der tager sine emner fra baner, der er omtalt og fra andre strækninger, der måske ikke er en omtale værd i denne forbindelse, men dog nok et enkelt billede. Hvad mener De f. eks. om den krydsningsstation, der findes midt inde i Sct. Gotthardt-tunnelen, eller eks-kong Faruk's dobbelte dieseltog, som han kørte rundt i sit tidligere land i?
jas.

Paul Karsel

Tandlæge
Søndergade 18-20
Tlf. Horsens 2 25 25

DSB Restaurant

ESBJERG

Carl Christiansen
Telefon 681

Karolines fødselsdagsgave . . .

Fødselsdag kontra økonomi

Der gælder kun en lov her i huset. Det er ikke min vilje. Bevar mig vel. Jeg ville heller ikke ønske, at det var sådan. Jeg er i det hele taget ingen ynder af despoti. Nej. Det er Karolines ønsker. Sådan er det blevet med tiden. Som hun ønsker det, sådan bliver det, medmindre det lader sig gøre at snakke hende fra det. Det sker jo, men langt fra altid. Hun har nu besluttet, at vi i år skal have en rigtig sommerferie. Det er ikke første gang, hun har besluttet det, og bliver det ikke til noget, er det heller ikke første gang. Hvis det bliver til noget, og det bliver en fiasko, så er det heller ikke første gang. Sagen er jo den simple, at vi aldrig har haft de fornødne midler til at holde en ordentlig ferie for. Men i år har hun pengene, hvordan hun så ellers har båret sig ad med at få dem fra. Der skulle altså ikke være noget i vejen for, at vi, når tidens fylde kommer, kan tage os, hvad man kan kalde

en passende ferie indenfor de rammer, min orlov tillader. Altså, der skulle ikke være det, men det kan snart komme. Karoline er ikke den kvinde, der lader pengene ruste hos sig, og der er endnu længe til sommer. Jeg har i lang tid gået og frygtet for, hvad der ville komme. I dag kom det.

»Hvad giver du mig til min fødselsdag?« kom hun ganske umotiveret ind og spurgte, ligesom jeg var lige ved at slumre ind i en behagelig middagssøvn.

»Hvornår er det din fødselsdag?« Jeg vidste selvfølgelig godt, det er den 28., men hvem pokker kan sådan lige på en studs have rede på alt, når man er på det stadium, hvor bevidstheden svinder væk, som en røgring fra en god cigar?

»Det tænkte jeg såmænd nok, du aner ikke engang, hvornår det er din kones fødselsdag. Du er en meget galant ægtemand, må jeg sige.« Hun sagde det ikke hårdt eller spydigt, hun ville åbenbart ikke ødelægge stemningen endnu —. Men alli-

gevel var der i tonen ligesom en understrøm af forurettelse. Hun er en mester i den kunst, at lade, ikke ordene, men en undertone tilkendegive, hvad jeg har at rette mig efter.

»Naturligvis ved jeg godt, det er din fødselsdag den 28. Men når du sådan kommer farende ind, ligesom jeg er ved at falde i søvn, er det jo ikke til at samle tankerne i en fart.«

»Jeg kom aldeles ikke farende ind. Jeg kom ganske almindeligt. Skulle jeg måske først banke forsigtigt på, liste forsigtigt ind og sige: Herren sover vel ikke? så jeg forstyrrer, for så kan jeg godt gå igen og komme senere, hvis det passer Deres Nåde? For øvrigt skal du slet ikke sove nu. Du har fået en god nattesøvn og kan komme i seng i aften. Du har ikke godt af at ligge så meget, du bliver for tyk.«

»Hvad bliver jeg for tyk til?«

»Ja, hvad tror du? Kan du ikke selv regne det ud, så kan jeg sige dig det. Du bliver for tyk, både for mig og for dit tøj. Men du svarede ikke på det, jeg spurgte om.«

»Jeg kan jo ikke få noget sagt, når du sådan snakker hele tiden. Men du spurgte om, hvornår det er din fødselsdag, og det har jeg sagt, den 28.«

»Jeg spurgte ikke om, hvornår det er min fødselsdag, men om hvad du ville give mig i fødselsdagsgave.«

»Sådan noget spørger man ikke om. I hvert fald får man det ikke at vide, fødselsdagsgaver skal være overraskelser.« Jeg havde ærlig talt ikke skænket hendes fødselsdagsgave en eneste tanke. Jeg kan ikke fordrage alt det gavevæsen. Selv bryder jeg mig ikke om at få gaver, de består altid enten i noget, som jeg ikke bryder mig om eller i noget, som jeg skulle have alligevel. Jeg kan heller ikke

TV-RADIOGRAMMOPHON . . .

LL's smukke nye og moderne møbel indeholder den store 1957 model Capella radio, 3-speed automatisk skifter samt 21" fjernsynsmodtager. Gengivelse på lyd og billede er det bedste, der er fremme på markedet. Pris kr. 4240.— og vort kontosystem letter Dem anskaffelsen.

BØRGE DALSGAARD

Vesterbrogade 6D - PA. 588 - MI. 394

Struer

M. Christensen

raadg. civilingeniør
Projektering af bærende konstruktioner i staal-træ-beton, vandvks., kloak og rensningsanlæg, sanitet

Ringgade 43 . Struer . Tlf. 131

Mælkeudsalget

1. kl.s mejeriprodukter
Øl, sodavand, ost og brød
Danmarksgade 8,
Struer . Tlf. 65

Chokoladeforretningen

Søndergade 6 . Struer . Tlf. 871
Alt i chokolader, konfekture, dessertis og gaveæsker

FLORA - Søndergade 6

overf. Kino . Tlf. Struer 502
Aarstidens frugt og grønt
blomster, buketter, krans

Sjælland

Frugt- og grøntforretningen

Stjernegade 28. Tlf. Helsingør 21038
Alt i aarstidens frugt, grønt
samt sydfrugter

Henny Peetz broderiforretning

Stjernegade 5. Tlf. Helsingør 21 0481
Alt i broderiartikler saavel
tegnede som færdige ting

Damefrisørsalonen

v/ Annie Beesche
Nørregade 39. Tlf. Ringsted 1293
1. kl.s haarpleje - nyeste frisurer

Aktuel - Lilletorv. Tlf. Ringsted 1245

Stort Udvalg i Bluser - Nederdele - Strømper - Undertøj og Strikkevarer

RADIO

Frederiksgade 45
Tlf. Aarhus 3 39 45

Stort Udvalg i Radio - Pladespillere
Fjernsyn og Grammofonplader
1. Kl.s Reparationsværksted
Rimelige Betalingsvilkår

mig og ligesom tilfældigt strøg mig hen over håret eller dets plads, for der er snart ikke mere: »Ved du, hvad jeg kunne tænke mig?«

»Aner det ikke.«

»Nej, det tænkte jeg nok. Hvor skulle du også vide det fra? Men ser du? Der på den væg ville det se godt ud med et stort maleri. Har du aldrig tænkt på det?«

»Jeg har aldrig skænket den sag en eneste tanke.«

»Det har jeg, og det er i grunden mit højeste ønske for tiden at få sådan et.«

»Hm. Hvordan skulle det være?«

»Ja, det er jo ikke sådan til at sige på forhånd. Det kommer an på, hvad vi kan få, som vi synes om.«

»Malerier er dyre. Hvis man da skal have noget ordentligt.«

»Ja, helt billigt er det jo ikke. Men hvis vi køber noget ordentligt, er det jo også altid sine penge værd.«

»Ja, Gud ved, hvad det er. I hvert fald har vi jo ingen forstand på, hvad der er noget værd inden for den branche. Så vi

får bare noget bras, hvis vi køber noget.

»Vi kan da i det mindste se, om det er noget, vi kan lide. Og hvis vi kan det, kan der jo ikke gå noget i stykker for os ved at købe det, vi skal jo ikke sælge det igen.«

»For at komme til sagen. Hvor meget har du tænkt dig, vi skulle ofre på den sag?«

»Ja, se det er jo det, jeg har tænkt på. Hvis nu du og børnene vil give mig noget til min fødselsdag, så kunne jeg lægge resten af pengene til, til sådan et maleri.«

»Har du de penge at undvære?«

»Det har jeg.«

»Ja men, er det ikke dem, du har tænkt dig at holde ferie for?«

Jo'ø, nogen af dem. Men der lang tid endnu, til vi skal have ferie. Den skal jeg nok klare.« Hun greb mig kildrende i siden, rejste sig og gik ud i køkkenet.

Der lå jeg så. Farvel middagssøvn, farvel sommerferie. Jeg kender hele rummen. Dumt maleri på væggen. Bag efter ærgret vi os begge.

lady.

Helsvejsede hjertestykker

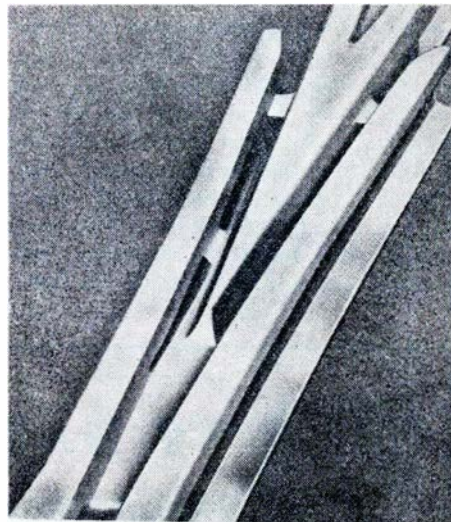
De stadig større hastigheder på banerne sammen med større gods- og personvogne, kraftigere og tungere loko stiller flere krav til skinnemateriellet end tidligere, og overalt i Europa har der derfor de sidste år vist sig problemer, som man måtte tage stilling til og det omgående.

Et af disse er hjertestykket i sporskiftet, der altid lider hårdt når et tog med antagelig hastighed og vægt passerer, og det har i utallige tilfælde været nødvendigt at efterse disse hyppigere end tidligere, bl. a. med henblik på udskiftningen af enten hele hjertestykket eller af bolte, der er knækket ved de hårde stød.

På Tyske Forbundsbaner har man i nogle år eksperimenteret med at finde frem til et nyt hjertestykke, der var solidere og mere driftsikkert end de gamle.

Resultatet blev et gennemsvæjet hjertestykke, faktisk lavet ud i et og med særlig hærdningsproces for metallet de steder, hvor belastning i form af stød er størst.

Det gennemsvæjede hjertestød giver vognenes hjul et naturligt »hvilested« under passagen, stødene bliver ikke så kraftige,

Helsvejet hjertestykke

Korset
Specialisten

Dagmar Schultz Petersen

KAWO Korsetter

Ryesgade 28 . Telf. Aarhus 2 40 26

Havanna Huset

Stort Udvalg
Vin og Spiritousa
Tobakker - Cigarer

Aarhus . Ryesgade 8 . Tlf. 2 2296

og vigtigst af alt, de følsomme tværbolte undgås helt.

De forsøg, DB hidtil har foretaget med det nye hjertestykke har ikke alene vist,

at det svarer til forventningerne, men også byder på en eftersyns- og vedligeholdelsesbesparelse på helt op til 80 pct. *jas.*

**Det er ikke alle,
der ved...**

Varme akselkasser

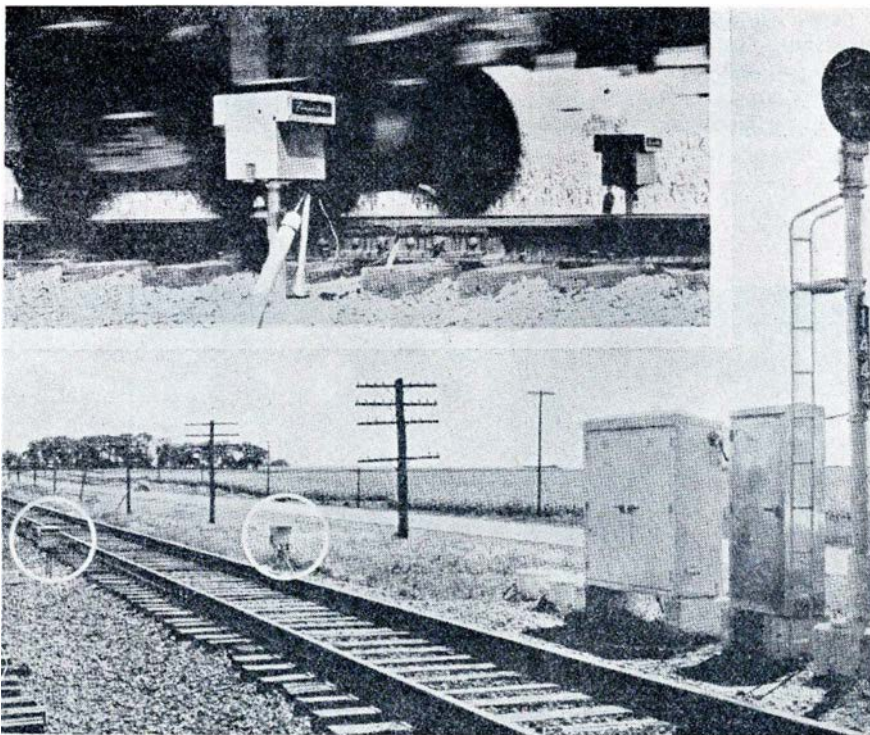
I USA har en del jernbaneselskaber forsøgt sig med automatiske systemer til »afsløring« af varme aksler og akselkasser, så toget selv under fart hyppigt kan blive udsat for kontrol. Dette har naturligvis stor interesse netop i USA, hvor godstogene kører med lige så store hastigheder som person-eksprestogene, hvor et godstog ofte består af 150 til 180-akslede vogne, og hvor afstandene er så uhyre store. Det er jo slet ingen billig sag at stoppe et tog blot for at undersøge, om en aksel skulle være løbet varm, og ethvert unødvendigt stop må betragtes som en meningsløs forsinkelse af kundens (forsenderens og modtagerens) vare.

Nu har man fundet frem til et system, der tilsyneladende arbejder helt stabilt, og

det første »varm-aksel detektiv« er blevet installeret nær byen Mineral i staten Illinois.

På billedet ses »detektiven« i nærbillede medens en bogie kører forbi, og på afstand. Elektronøjet får sin stråle afbrudt hver gang en aksel passerer, og de infrarøde stråler fra en overophedet aksel eller akselkasse påvirker elektronøjet så det registrerer. Denne registrering fores videre til Mineral, hvor jernbanefunktionærer kan konstatere, om der var noget galt med toget, der er på vej, og hvilken eller hvilke aksler (f. eks. aksel nr. 16 og 121). Toget kan køre forbi elektronøjet med en hastighed af 100 km, og det kan alligevel nå at registrere eventuelle uregelmæssigheder.

*

»varm-aksel detektiv«

og vestbyen i Ålborg, ved en vejbro over baneterrænets sydlige del, nu er sikret.

at udskiftningen af nødbroen i Ålborg er blevet udsat en måneds tid, men broen ventes i orden til sommerkøreplanens ikrafttræden d. 2. juni.

at Århus kommune ønsker den nordlige del af banegraven mellem Århus H og Bruunsbro overdækket til bilparkering, men DSB vil kun fremleje arealerne for et år ad gangen, og det synes kommunen er for lidt til at investere så store anlægsudgifter på.

at når sporskiftelygterne stadig forsynes med aftrækshætter, er det for at forhindre, at lygtekasserne bruges som siddeplads!

at det internationale sovevognsselskab Wagons-Lits har 40 nye universal-sovevogne i ordre. De koster en halv mill. kr. stykket, og til sammenligning tjener, at 8 — otte — sådanne vogne koster lige så meget som et moderne hotel.

at viadukten ved Kværkeby, hvorpå Hvalsø—Ringsted-banen førtes over vestbanen, nu vil blive revet ned.

at DSB har bestilt 16 stålvogekasser hos Scandia, hvoraf der på cvk i København skal bygges 12 C1 og 4 C1e vogne på boggiere og andre anvendelige dele fra ældre personvogne.

at den nye jernbanerestaurant i Horsens har skabt en ny stillingsbetegnelse for de damer, der skal sælge varme pølser, øl o.s.v. på perronerne i Horsens. Pølse-mænd kan de jo ikke være, og pølse-damer er noget helt andet, derfor kaldes de »perronesser«.

at pakhuset i Herning fornyes og tilbygges for 100.000 kr.

at Kirks telefonfabriker i Horsens har fået patent på en møntautomat.

at der ikke kan komme ny færge på Mommark overfarten de første fire år, da det er leveringsfristen for nye færges i øjeblikket.

at planerne om en ny ringvej mellem øst-

**Autofærge-restaurationerne
med de to »PERLER«:**

Restaurant »Halsskov«
Tlf. Korsør 1035

Restaurant »Knuðshoved«
Tlf. Nyborg 607

Werner Schwartzlose . Tlf. Korsør 619

Jernbanefærgernes Restaurant

Adr.: »Storebæltsgården« . Korsør

Tlf. Korsør *1100

Ren kaffe - Eget bageri - røgeri - pølsemageri

Ronald Larsen

DSB fjernskrivere

Med sommerkøreplanens ikrafttræden tager Statsbanerne sine nye fjernskrivere i brug. Alle større stationer har da fået indstaleret fjernskriveapparater, som står i direkte forbindelse med fjernskrivercentralen på Københavns Hovedbanegård. Man spørger da, hvilke fordele opnår man med dette? Ja, størst betydning vil det få for pladsbestilling og i særlig grad for bilister. Afdelingsingeniør *Kaj Hansen* har æren af dette kæmpearbejde og har sammen med teknikere fra *Standard Elektric*, og efter at over 200 tegninger er blevet udarbejdet, og talrige søvnløse nattetimer er tilbragt over projektet, løst dette store problem. Selve dets opbygning er en meget vanskelig ting at forklare, for den er lige så indviklet som en fuldautomatisk telefoncentral. Apparatets størrelse svarer da også til en større provinsbys telefoncentral. Men hvordan virker da en sådan fjernskriver, og hvilke formål har denne. Ja, som ovenfor nævnt har bilister den største fordel, og lad os prøve at foretage et eksperiment: En bilist i Frederikshavn ringer til stationen og bestiller plads på Storebælt til en bestemt færge. Frederikshavn skriver så på den direkte ledning til København, hvor det tænkende apparat står, og meddeler her hvilken dato, måned og nr. på den færge bilisten ønsker at benytte, og alle disse oplysninger sker med tal. Få sekunder efter svares der — også med tal — hvorefter antallet af ledige pladser opgives. På næste linie gentager apparatet dato, måned og færge nummer og trækker selv antallet af bestilte billetter fra. Er der ingen pladser tilbage på færgen, svares der med 00 — og for at gøre servicen fuldkommen, giver apparatet også svar på, hvornår der næste gang afgår en færge, og samtidig oplyses om antallet af ledige pladser på næste færge. Er bilisten ikke tilfreds hermed kan han også få oplyst, hvordan det ligger med færgen, der afgår tidligere.

Når færgeture udgår

Den eneste situation apparatet ikke kan klare, opstår, hvis f. eks. en færge går i stykker og dens ture må udgå. Heller ikke dette problem er større end det kan ordnes. Fra en kontrolpult kan personalet blot ved et tryk på nogle knapper ændre apparatets hukommelse, så den ikke svarer med den færgerute, der er udgået, men med forandringen. Ellers skal der kun gøres indgreb i apparatet, når køreplanerne skiftes og det vil altså sige to gange om

året. Hertil kan selvfølgelig komme de reparationer, der skal udføres på anlæget, men de er — til trods for apparatets konstruktion — lette at foretage.

På Gedser—Grossenbrode overfarten har der ganske vist i nogle år været pladsbestilling, så her kommer nyordningen ikke som den store revolution. Derimod betyder systemet ikke så lidt af en omvæltning for Statsbanernes øvrige ruter, hvor de lange bilkøer ikke mindst er opstået, fordi ingen kunne reservere plads på færgen. Det har været det punkt, DSB er blevet skældt mest ud på, af bilisterne, og derfor har dets løsning også længe stået på deres program. Det man altså gerne ville have, var et system, der kunne reservere billetter til Statsbanernes forskellige færgeruter — her er dog undtaget Havnegade-overfarten — men da reservationen skulle kunne ske to måneder frem i tiden, syntes man opgaven var uløselig, men denne opgave er altså nu løst af afdelingsingeniør *Kaj Hansen* og *Standard Elektrics* teknikere.

Fra 32 stationer i hele landet er der direkte forbindelse til fjernskrivercentralen

på Københavns Hovedbanegård, og anlæget her er omtrent færdigbygget. Det er meningen at hele dette apparat skal tages i brug når den nye rute Halskov—Knudshoved skal åbnes.

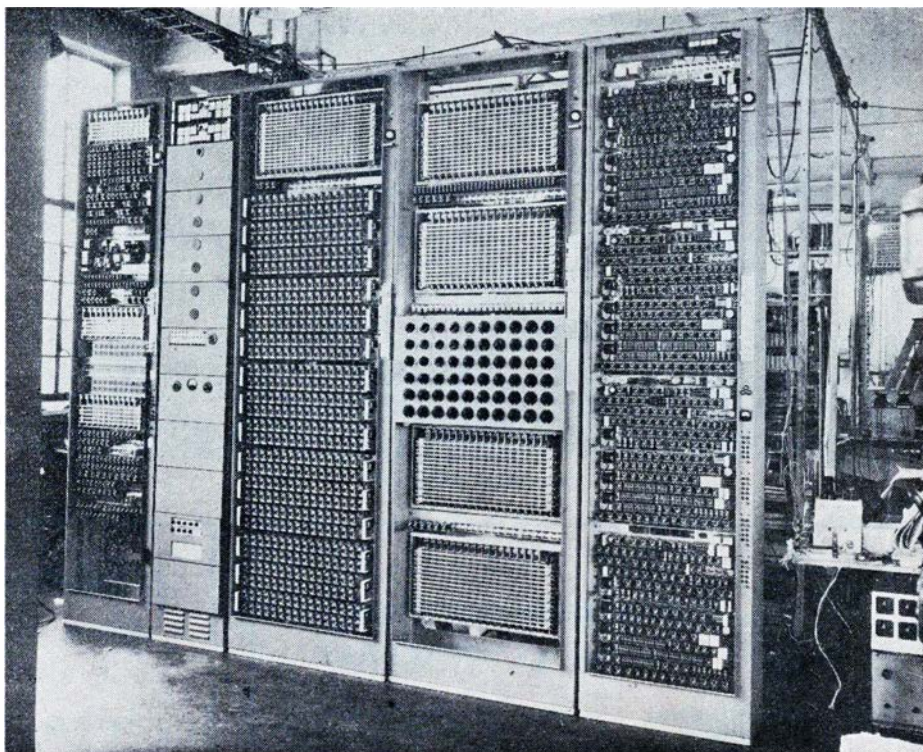
For at lette og forenkle, har Statsbanerne indført den ordning at en personbil, ligegyldig hvor lang den er, fylder een plads, mens en lastbil fylder for tre o.s.v. Man tænkte en overgang på at lade bilister betale efter vognens længde, istedet for som nu efter vægt, men disse planer har man opgivet igen.

Den 1. juni 1957 bliver en stor dag indenfor DSB, når den nye køreplan træder i kraft, — indvielse både af den nye færgerute og det enestående og komplicerede fjernskriverapparat.

»Jernbane-Bladet« ønsker såvel DSB som *Kaj Hansen* til lykke og held og lykke i fremtiden. *H.*

I næste nr. lidt om fjernskrivercentralens teknik.

Fjernskrivercentralen

Minder om Vejle-Vandel-Grindsted banen

Lidt historie om banen

Allerede i årene omkring 1880 mente man der på egnen, at det kunne være gavnligt at få en »dampsporvogn« i lighed med Gribskovbanens, til at køre mellem Vejle og Vingsted. Der lå dengang et træsliberi i Vingsted, hvorfra man måtte transportere træmasse, bl. a. til papirindustrien, pr. hestekøretøjer til Vejle. Der skulle dog gå 17 år før banen var en kendsgerning, for det var her som ved de fleste baner, der blev anlagt, at man aldrig kunne blive enige om linjeføringen.

Når banen blev lagt gennem Vejledalen skyldes det sikkert, at De Forenede Papirfabriker, der ejede Haraldskær papirfabrik, tegnede for 72.000 kr. aktier i banen.

Vejle—Vandel banens hele aktiekapital ved starten i 1897 var 1.047.600 kr., i dag et stort beløb, men dengang endnu større. Det var dyrt, også i de tider, at bygge jernbane. Der skulle lægges 28 km spor, og transporten af materialerne, der bl. a. foregik med hestetrukne tipvogne var både besværlig og dyr.

Vejle—Vandel banen blev indviet d. 9. september 1897 og viste straks sin berettigelse, og trafikken blev så stor, at det ret hurtigt blev nødvendigt at købe mere rullende materiel.

Allerede omkring 1901 begyndte interessen for en videreførelse af banen til Grindsted at vise sig. Men også det tog lang tid, og først d. 20. maj 1914 rullede indvielsestoget ind på Grindsted station.

Nogle trafiktal

Banen var med sine mergeltransporter et vigtigt led i hedeopdyrkningen. Men masser af grus og skærver er også transporteret gennem årene. Krigsårenes tørve-transporter gav naturligvis også banen store indtægter. Men også persontransporten har været betydelig. Det første år — 1897 — kørte 30.000 mennesker med Vandelbanen. I 1914—15 var der 92.000 rejsende, og i 50-års jubilæumsåret 1946—47 var tallet 148.000. Trods den store konkurrence fra bilerne var der dog i året 1955—56 endnu 131.000 rejsende, hvilket skyldes banens betydning som turistbane.

Erindringer om banen

Stationsforstander Løwe Jensen fh. Gesten, har i en samtale med Vejle Amts Folkeblad fortalt nogle af sine erindringer fra årene, da han som trafikelev ved Vejle—Give banen fra 1900, var beskæftiget på

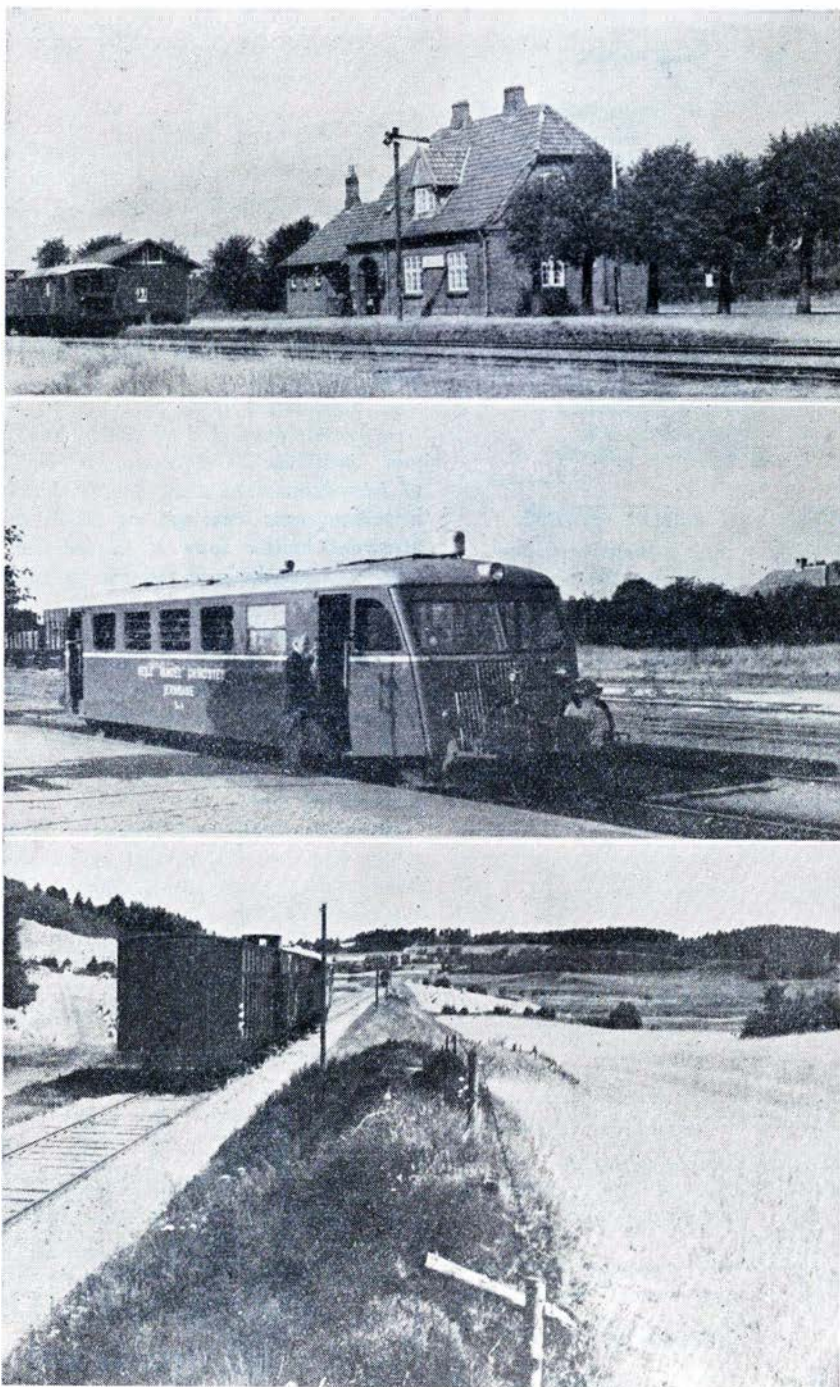
Vejle Nord, hvor driftsbestyrer H. Helweg residerede.

— Han var en dygtig mand, præget af sin tids rosværdige sans for sparsommelighed og akkuratesse, som til tider kunne give sig pudsige udslag.

På Give station hang for eksempel et termometer — det var i øvrigt tilfældet på alle banens stationer — og folk på peronen kunne aflæse temperaturen. En dril-

agtig gæst har åbenbart syntes, at det var for koldt i vejret og sat en cigarglød under termometret på stationsbygningen i Give. Termometret sprang, og stationsforstanderen sendte det ind til hovedkontoret på Vejle Nordbanegård, banens egen station, 1914 blev det statsbanested.

Driftsbestyrer Helweg rettede straks henvendelse til Cornelius Knudsen i København om, hvad det ville koste at få ter-

Øverst: Billund st.

Mellemste: Dir. Knudsen stiger på skinnebussen,

Nederst: Randbøldalen

Sønderjylland

Stenbrud- og Skærvefabrik Nørre Smedeby

Vilsbæk pr. Kliplev
Tlf. Kliplev 87716

Vi bor på **Hotel »Norden«**

A. Brøndt - Tlf. 2 40 30
1. kls madsted. Gode værelser
Haderslev . Storegade 55

N. Raupach's Eftf.

Hans Nissen
Slakteri - Pølsemageri
Kød og Flæsk

Slotsgade 16 - Telf. Haderslev 2 36 17

Central Drogeri - Materialhandel

Hans Lindemann

Gravene 11
Telf. Haderslev 2 27 65

Langwadt's Eftf.

Guldsmed Kirkeby
Nørregade 26 . Tlf. Haderslev 2 3226
Alt i Guld- og Sølvvarer
Stort Udvalg i Mønstre
Alt i Reparationer og
Omfórandringer udføres

Hans Wiuff

Aut. El-Installatør paa
Haderslev By og NES
Alt El-Arbejde udføres

Haderslev. Storegade 43. Tlf. 2 19 35

Velklædt på konto —
hos **BOLETTE**

Storegade 9 . Haderslev. Tlf. 2 3533
Dame-, herre- og børnekonfektion
sengeudstyr og hvidevarer

Aviser - Ugeblade - Tobak

Kiosken

banegården . Ribe

B. Sørensen

Damefrisørsalonen

Nygaardsvvej 47 . Tlf. Esbjerg 1831
Alt i moderne haarpleje og
frisurer

Esbjerg Eksportmarked

mometret repareret! Optikerfirmaet svarede, at det ville koste 60 øre, men da der jo ville gå porto på ved forsendelsen fra Vejle til København, måtte firmaet råde til, at banen købte et nyt termometer, som kostede — — 85 øre! Og så fik Give station et andet termometer.

— Der ødsledes ikke med pengene ...

— Nej, det kan De tro; Jeg husker også, at vi på kontoret skulle have en reol med skab. Driftsbestyrer Helweg bestilte reolen hos gamle snedkermester Allerup i Grønnegade, den ville koste 85 kr. Så opdagede Helweg, at der kun var 35 kr. til overs på budgettet. Snedker Allerup fik de 35 med besked om, at de resterende 50 kr. først kunne komme på næste års regnskab under inventarkontoen.

Telefonen på Give st.

I slutningen af århundredet oprettedes der et lokalt telefonselskab i Give, og dets bestyrelse anmodede om, at Give station fik ophængt et telefonapparat. Driftsbestyreren overvejede sagen nøje. Så fik selskabet tilladelsen. På betingelse af, at banen fik godtgjort reparationsudgifterne, hvis telefonen atter skulle fjernes fra kontoret.

— Vejle Nord havde også telefon?

— Ja, telefonen stod på stationskontoret med omstilling til driftsbestyrer Helweg på hovedkontorets 1. sal. Jeg residerede i hovedkontorets stueetage, og fra driftsbestyrerens kontor førte et talerør ned til mig — så snakkede vi sammen pr. rørforbinding.

— Og ringede?

— Nej, nej, »piftede«! I begge ender af talerøret sad en fløjtemekanisme, hvori Helweg »piftede«, når han ønskede at tale med mig. Det vil sige jeg »piftede« nu ikke, men gik ærbødigt op ad trappen og bankede på døren.

Give-banens første driftsbestyrer kunne heller ikke lide skrivemaskiner. Tænk, vi havde virkelig en skrivemaskine på hovedkontoret for 57 år siden. Helweg ønskede imidlertid de fleste ting skrevet i hånden.

Lønninger i 1900.

Næh, der ødsledes ikke. Da jeg var elev

på Vejle Nord året 1900 havde vi fire gifte portører, der fik 28 kr. hver 14. dag. Selv blev jeg ansat som elev med en løn af 30 kr. månedlig, hvoraf der til pension gik 1,50 kr. og til sygekasse 45 øre. Jeg skulle altså leve af 28 kr. og 5 øre. Som assistent af 2. grad 1903 fik jeg en svimlende gage af 60 kr., hvorfra procentvis gik til pension og sygekasse. Der skulle sandelig passes på skillingerne indenfor privatbanerne.

Så kom nedgangsårene.

En bane kan ikke leve af skønhed alene, og allerede i begyndelsen af tyverne begyndte banen at give underskud — efter fra starten at have givet et ret betydeligt overskud. I 1918—1919 satte overskudet således rekord med 105.000 kr. — når man vel at mærke taler om »normale år«. Under den anden verdenskrigs højt unormale tider gav banen helt op til ca. 445.000 kr. i overskud. Det var i 1944—1945.

Men da der begyndte at komme underskud på regnskabet, opstod problemerne. Tiden krævede udvidelser og moderniseringer. Stationsbygningerne måtte udvides,

Stfsst. Løwe Jensen, fh. Gesten

NÆSTVED MØBELFABRIK A/S
TELEFON 1675

Kontormøbler

Møbler

Inventar

Leverandør til
Danske Statsbaner

der blev anlagt særlige læssespor til tørv, mergel, grus m. m., og i Vejle blev der bygget maskin- og snedkerværksted.

Materiellet fornyes.

I 1927 anskaffede banen sin første benzin-motorvogn, hvilket i høj grad var en begivenhed. I 1933 fik man en diesel-motorvogn — et nyt fremskridt noteredes. Og for at afskaffe mest muligt af den dyre dampdrift, købte man i 1936 en ældre benzin-motorvogn fra Hammelbanen som reserve. Den husker nok adskillige, for denne motorvogn havde en mærkværdig lyd i fløjten. Det gav hurtigt motorvognen øgenavnet »fasankokken« — men banens personale foretrak dog kælenavnet »mariehønen«!

I 1948 indledtes et helt nyt kapital i banens historie. Man købte skinnebusserne, og de kom til at betyde overmåde meget for bibeholdelsen af persontrafikken. De små røde tog blev populære i befolkningen, og der er stadig stor jammer, når skinnebusserne på grund af eftersyn og reparation må tages ud af driften.

Skinnebusserne kom på en måde til at betyde en opblomstring for Vejle—Vandel—Grindsted banen, fordi den stort set har kunnet holde sine rejsende kunder med disse lette, behagelige og hurtige transportmidler.

Og nu er det slut.

Men trods alt har banen ikke kunnet stå sig. Den klarede sig igennem også den anden verdenskrig og dens problemer — til uvurderlig gavn for de tusinder af mennesker langs banen. Siden krigen har der imidlertid udviklet sig en ny trafikform med først og fremmest den private motoriserede kørsel. Den blev en hård konkurrent til banen — en ubarmhertig hård konkurrent! I 1946—47 begyndte det for alvor at gå ned ad bakke med banen, og

underskudet er siden vokset år for år.

Søndag den 31. marts 1957 standsede banen — fem måneder før den kunne have holdt sit 60-års jubilæum.

★

I næste nr. referat og billeder fra banens »begravelse«

Banebørsterne

I anledning af Vejle—Vandel—Grindsted banens ophør, fortæller togfører P. Schou, fh. Troldhede-banen, i Vejle Amts Folkeblad om sit første møde med banebørsterne og sine erindringer om dette nu forsvundne folkefærd.

— 1914 var jeg portør ved Randers—Hadsund banen. Så søgte Vejle—Vandel jernbane en rangerkyndig portør til Grindsted station, og det blev mig, der fik pladsen. Jeg rejste fra Randers til Vejle, tog med toget til Vandel, længere kørte det endnu ikke, og cyklede til Grindsted. Nu gjaldt det nemlig om at få en lejlighed. Ved indkørslen til Grindsted stod en mand og betragtede mig.

— Hvad vil du? bemærkede han.
— Jeg søger en lejlighed, svarede jeg.
— Du kan bo hos mig, sagde han.
Jeg blev henrykt og spurgte ivrigt:
— Jamen, hvor bor du?
Manden slog en vældig latter op:

— Jeg bor i kartoffelkælderen hos Spinder Jepsen!

Så blev jeg klar over, at dette var mit første møde med en af Grindsteds »jernbanebørster«.

Pens. togfører P. Schou morer sig ved tanken om dette optrin, der udspandt sig i Grindsted inden Vejle—Grindsted jernbane officielt var åbnet. I 39 år har P. Schou nu boet i Kolding, men erindringer om Grindsteds »pionertid« er ikke blegnet

trods den lange årrække, og få er som den tidligere portør ved Vandel—Grindsted banen kommet »jernbanebørsterne« på nært hold i det daglige arbejde.

— Blev De ikke gal i hovedet, togfører Schou?

— Nej da, man har vel lune! Jeg følte blot ingen trang til at kravle ned i kartoffelkælderen og gik i stedet hen til gamle Laust Hansen på Grindsted kro. Der traf jeg en populær mand i byen, dyrlæge Bjerregaard.

Verner Christiansen

Munkerisvej 13
Odense . Tlf. 9947

Alt i 1. kl.s kolonial
selvbetjening

Hilsen fra

fru Pedersen

Mejeriudsalget

Vestergade 90. Odense. Tlf. 707

I. C. Nielsen

Bageri & Konditori
Borgergade 1
Tlf. Svendborg 492

Frode Hansen

v/ B. Ehlert Nielsen
Stort Udvalg i **Damekonfektion**
Rimelige Priser. Konto oprettes
Thinggade 21 . Tlf. Skive 1574

— STØT vore
ANNONCØRER

UNIFORMER I MERE END 100 ÅR

Når De lægger uniformen

Til Deres daglige arbejde går De i en uniform fra J. B. Schilder, firmaet som i mere end 100 år har specialiseret sig i uniform-skrædderi. Den erfaring vi har høstet, stiller vi til Deres disposition når det drejer sig om civilt tøj. De kan vælge forarbejdningen i hånd-skrædderi eller fineste målkonfektion — snit og pasform er det ypperste i hver prisklasse. Såfremt en kontobetaling passer Dem bedst træffer vi aftale herom — og naturligvis uden rentetilæg.

I. B. SCHILDER

Nørregade 7 - København K - Central 2058

— Følg De med mig, sagde dyrlægen. — Så skal jeg vise Dem Grindsteds seværdigheder! Jeg så sygehuset, posthuset og hvad der var i byen den gang — det var nu ikke meget — men fik sandelig løfte om en to værelers lejlighed til august måned. Jeg var blevet sulten og gik igen ind på kroen. Ligesom jeg sidder og spiser, lyder et frygteligt spektakel ude på gaden.

Det første »jernbane-orkester«.

Det var »børsterne«, 12—14 mand, der dannede orkester ved at slå på spande, bliklåg og alt muligt skrammel. Grindsteds vogter af ro og orden, politibetjent Schmidt, trådte i funktion, men »børsterne« lod sig ikke forstyrre i deres musikalske præstationer. Så kom syv—otte betjente fra Kolding, og der blev ro i gaden.

— »Orkestret« kom i arrest?

— Ja, og hunden med!

— Hunden?

— Åh, det glemte jeg at fortælle. Det musikalske optog havde to dirigenter, »Hjalmar og Hulda« og så »Hunde Rasmus«. Ja, sådan kaldte »børsterne« Rasmus, fordi hans hund altid løb i hælene på ham og deltog i sin herres drabelige slagsmål med politiet. Betjentene søgte at jage hunden væk. Dyret gøede, skabte sig og ønskede at følge sin herre ind bag tremmerne. Aldrig så snart opdagede »Hunde Rasmus« sin firbenede følgesvends deltagelse for hans skæbne, før han blev rasende. Enten fulgte hunden med i kachotten — eller også lavede han ballade! Politiet arresterede hunden, og dermed var begge parter stillet tilfreds.

Efter al den kommers var jeg klar over, at tjenesten i Grindsted sikkert ikke blev kedelig. Jeg rejste hjem og mødte 1. april 1914 i Vejle. Efter at have gjort tjeneste en måned tid på Vejle Nord, kørte jeg med særtoget til indvielse på Grindsted station 20. maj. Åbningen blev en storstilet dag for Grindsted by og omliggende sogne. Flaget vajede fra stationen og ned gennem gaderne, Grindsted fejrede banens åbning i to dage. Så kom hverdagen og arbejdet.

— Arbejdet med »børsterne«?

— Også det. Lad mig lige først rette en almindelig udbredt misforståelse.

»Jernbanebørster« var ikke noget skældsord under første verdenskrig, men ligefrem en officiel betegnelse. Disse hårdt ar-

bejdende fyre, der var med til at anlægge Vandel—Grindsted jernbane, Bramminge—Funder banen, Trolldhede banen, og hvad banerne nu hed, ønskede på ingen måde at blive kaldt jernbanearbejdere. Næh, de var »børster« og satte en ære i det.

Typisk nok kunne »jernbanebørsterne« ikke fordrage »herregårdsbørsterne«. Forvildede en af folkene fra de store godser sig ind i »jernbanebørsterne«s rækker blev han frosset ud. Han hørte ikke til »kredsen«.

Fortsættes i næste nr.

Silkeborg d. 6. marts. Da et Mx-loko, der fremførte et brunkulstog passerede Funderholme, opdagedes det, at der var ild i vognens motorrum. I løbet af en times tid fik brandvæsenet ilden under kontrol.

Helsingør d. 8. marts. Ved gnister fra et rangerloko gik der ved midnatstid ild i en svensk vogn læsset med halm. Der opstod derved så stærk en varme, at mange ruder sprængtes i henstående personvogne. Det tog brandvæsenet det meste af natten at få slukket ilden.

Kalundborg d. 9. marts. Da toget mod København ved godt 19-tiden afgik fra stationen, fik et trinbrædt fat i en personkærre, der holdt på den anden perron, og modtog gods fra et lige ankommet tog fra Slagelse. En jernbanearbejder, der stod på kærren opdagede faren og sprang op i pakvognen, inden kærren blev slået til vrag.

Esbjerg d. 12. marts. Da motorfører L. V. R. Madsen, Esbjerg, ved 20-tiden gik bag et nordgående persontog blev han ramt af en rangermaskine, der kom i det andet spor. Begge hans ben blev knust og blev straks amputerede ved ankomsten på sygehuset.

Helsingør d. 12. marts. Da sovevognen fra Sverige ved 5-tiden skulle rangeres til togstammen afsporede den. De ca. 30 sovevognspassagerer måtte vækkes og sendes med et senere tog.

Vesterport d. 13. marts. En strømaftager på et S-tog rev ved 12,30-tiden køreledningen ned, så S-togs kørselen mellem Valby og Østerport var standset en times tid.

Fredensborg d. 15. marts. En beruset gæst, der i aften blev afleveret til stationen af togpersonalet, gik efterhånden helt amok. Da manden var kendt af stationens personale, bad man ham komme igen næste dag og ordne regnskabet, men i stedet for at gå, overfaldt han nu stationens portør, hvorefter man måtte bede politiet om at afhente manden.

Silkeborg d. 15. marts. Da toget fra Herning ved 24-tiden kørte ind på stationen, kørte det mod en togstamme, der ikke var fjernet fra sporet efter ankomsten fra Århus. Maskinen og en personvogn afsporede, men der skete kun materiel skade.

Ringsted d. 16. marts. Da et godstog til Gedser ved midnatstid passerede stationen blev togets My-maskine ramt af vandkranen, der var drejet ud over sporet. Forruden splintredes og lokoføreren pådrog sig nogle snitsår. Efter at være forbundet af en tilkaldt læge, insisterede han på at ville køre toget videre. Da der kort efter kom et godstog fra Næstved, byttede man de to togs My-ere, så den med den splintrede rude returnerede til Gb. Da vandkranen ikke har været brugt det sidste halve år, står man uforstående over for hvem, der har drejet vandkranen.

Vejle d. 29. marts. Under rangering kørte en godstogsmaskine gennem stoppebommen og havnede i et stykke pløjjord. Kun materiel skade.

Ribe d. 30. marts. Ved 20-tiden kørte en bil i stærk fart gennem begge de sænkede bomme på hovedvej 11 ved Ribe. Bilen fortsatte som intet var hændt.

Slagelse specialoptik

v/ Vagn Houmand
Torvegade 5 . Tlf. Slagelse 3630

Den rette brille - til rette pris

Gratis synsprøve

FRANK Rasmussen

Ure og Brilller

1. Kl.s værksted

Torvet . Brande

BRILLER

Skive special optik

v/ Ib Nørgaard

Thinggade 22 . Skive

Specialoptiker

Korsør station.

Når om kort tid vejforholdene til den nye Halskov færgestation er i orden, synes det at skulle blive til alvor med modernisering og udvidelse af banegårdsforholdene på Korsør st.

De indeklemt sporarealer, der i uinddelige tider har været til stor gene for afviklingen af godstrafiken, vil blive forlænget, således at ankomstsporenes forgrening begynder helt ude ved motorvejen. Det drejer sig om en effektiv sporelængde på ca. 900 meter — bl. a. af hensyn til den fulde udnyttelse af My-maskinerne.

Der vil dog også blive tale om en udvidelse i bredden, således at omladehallen i hvert fald vil blive stærkt reduceret og sandsynligvis helt fjernet.

Samtidig vil også perronerne blive forlænget, således at de kan tage persontog på op til 15 vogne. De fleste ekspres tog har denne længde, og hidtil har man måttet klare sig med perrontrapper eller ved aflåsning af de bageste vogne.

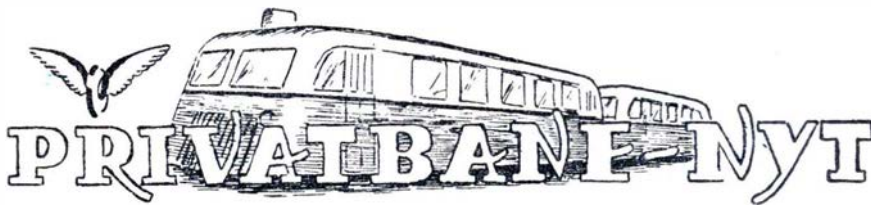
Til afhjælpning af den utilstrækkelige belysning ude på linien vil der — i lighed med andre, store stationer — blive opstillet lystårne med kraftige projektører.

Juelsminde-banen »dødsdømt«.

På en ekstraordinær generalforsamling d. 12. marts vedtoges det enstemmigt at standse driften på Juelsminde-banen med sommerkøreplanens ophør d. 29. september i år. Der valgtes derefter et likvidationsudvalg på 5 medlemmer.

Hirtshals-Kristiansand.

Efter en bevæget debat besluttede Folketinget med 123 stemmer mod 19 at bevilge 4 mill. kr. til et jernbanefærgeløje i Hirtshals til den nye færgeforbindelse, der skal etableres fra maj næste år. Anlægget omfatter også sporforbindelse til Hjørring-banen.

Præsto d. 3. marts. Ved 11-tiden kørte en personbil ind foran skinnebussen på overskæringen i Tubæk. Skinnebussens fører havde bemærket bilen, hvorefter han gav fløjtesignal og satte den elektriske bremse til, men sammenstødet var uundgåeligt. Føreren af bilen blev slynget ud og ramte en cementstolpe, der knuste hans hoved. Hans hustru pådrog sig svære kvæstelser.

Fjerritslev d. 3. mars. Da et godstog fra Ålborg nærmede sig Fjerritslev opdagede lokoføreren, at den bageste vogn var hoppet af sporet, og havde kørt ved siden af sporet en kilometer.

Farsø d. 9. marts. En personbil opdagede for sent, at bommene på hovedgaden i Farsø var sænkede. Han bremsede hårdt, men bilen rutede sidelæns ind i bommen. Det lykkedes at få sporet frit før toget kom.

Rødby d. 11. marts. En ung mand på motorcykel påkørte ved 8-tiden bommen

ved Ringsebøllevej. Han blev slynget af cyklen og ind på sporet, hvor toget kom i det samme. Den hårdt kvæstede mand døde på vejen til sygehuset.

Maribo d. 1. marts. Som følge af akselbrud afsporede skinnebussen ved 15-tiden i nærheden af Ryde.

Vejle d. 16. marts. Ved 23-tiden kørte en bil gennem de sænkede bomme på Vandelbanens overskæring i Vejle. Ledvogteren løb skinnebussen i møde, og det lykkedes at få denne standset, indtil bilen var fjernet fra sporet.

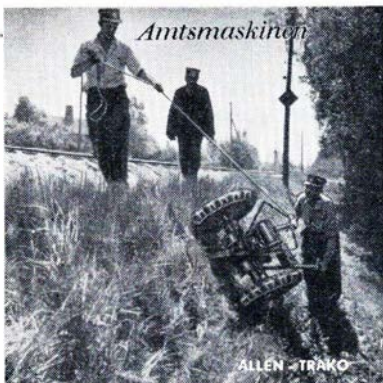
Kragenæs d. 25. marts. Ved 18-tiden kørte en personbil, trods fløjtesignaler ind foran skinnebussen på overskæringen ved Egholm trinbræt. Der var fire mennesker i bilen, foruden føreren af denne, hans hustru og deres to piger. Hustruen og den ene af pigerne blev dræbt på stedet, medens manden og den mindste af pigerne blev alvorligt kvæstede.

Afskedsord

Direktør M. Jensen fratrædte som meddelt som direktør for Hadsundbanen d. 1. april efter at have fulgt banens hverdag i ikke mindre end 55 år. Vi bringer i det følgende en samtale som direktør Jensen for nogle måneder siden havde med »Randers Amtsavis«, og som viser direktørens store kærlighed og livsværk for Hadsundbanen:

At være direktør for en sådan virksomhed er som regel en evig kamp for at holde underskuddet på et antageligt niveau. Og en dag — skulle man tro — vil det ikke mere være muligt at holde driften i gang.

— Jeg vil næsten tro, at banen endnu er en kendsgerning om en snes år — under

ALLEN-TRAKO slåmaskinen

engelsk - dansk - anerkendt - har stor arbejdsydelse

Kører lige let på stejle skrånninger og flade arealer.

Nærmere oplysninger og tilbud til tjeneste

Frimodt Konning - Trako Manufacturing

Pjedsted . Telefon 60

Eneforhandling

Aalborg

Købmand Hundahl

Christiansgade 13 . Tlf. Ålborg 6160

Kolonial - konserver - tobak
1. kl.s kaffe - vine - spirituosa

1. Kl. Kolonial . Konserver . Kaffe
Stort Udvalg i Tobak - Cigarer -
Spirituosa hos

Købmand Enevoldsen

Holbergsgade 2 . Tlf. Aalborg 1610

Kolonial - Kaffe - Konserver
Vine og Tobakker

Købmand Nielsen

Korshøjvej 21

Tlf. Aalborg 5347

Ny mand paa **B P-tanken**

Mørupplads v/ Falck . Aalborg
Starter, dynamo, tænding ordnes
Knud Andersson . Tlf. 4463

Torkild Jensen

Købmand

Petersborgvej 47 . Aalborg

1. kl.s kolonial. - Tlf. 10973

Tandlæge Inger Sejersen

Tandlæge Odders eftf.

Boulevarden 10

Tlf. Aalborg 3637

Vin- og Tobaksforretningen

Nørregade 14 . Tlf. Aalborg 3729

Stort Udvalg i Tobaksvarer
Vine og Spirituosa
Piber

Ole Mørch

raadgivende ingeniørfirma
Vesteraa 12-14 tlf. 26-27-8080

Varmeanlæg - varmeregnskab
bærende konstruktioner
vej- og kloakanlæg

Mejeriudsalget

Jomfru Anegade 10 . Tlf. 28857

1. kl.s mejeriprodukter
øl og sodavand

Købmand Thyme

Fyensgade 26 . Tlf. Aalborg 7950

Alt i kolonial - konserver
vine - spirituosa - tobaksvarer

Kolonialforretningen

Kolonial - Vine - Tobakker

Stationsvej 25 . Tlf. 3317

Nørresundby

Hjørring

I. F. Petersens boghandel

v/ O. Olesen

Stokbrogade 2 . Hjørring

Telf. 52

Købmand Christensen

Kongensgade 34 . Tlf. Hjørring 660

1. kl.s kolonial - konserver
kaffe - vine og tobaksvarer

BOSCH specialværksted

Ø. Alle 16 . Tlf. Hjørring 1645

Alt autoel. arbejde udføres

1. kl.s fagmæssigt arbejde

Carl V. Petersens eftf.

VIGGO HANSEN

Blikkenslager - vand- og gasm.

centralvarme - sanitet

Nørregade 9 . Tlf. Hjørring 178

POLYFOTO

Østergade 38 - Tlf. Hjørring 360

Alt i portræt- . studie-
og børnefotografering

Brønderslev

Frits Halvorsen

Entreprenør

Betonvarefabrik

Bredgade 109 . Tlf. 425

Brønderslev

Th. Nørgaard

Tømrer- og Snedkermester

Langelandsgade 3

Tlf. Brønderslev 644

Alt Tømrer- og Snedkerarbejde
udføres

Tilbud og Overslag gives

Udfører Arbejder for D.S.B.

Farvehandler Stege

Bredgade 16

Tlf. Brønderslev 110

Tapeter - Farver - Lakker
og Maling

Rullegardiner og Persienser

Slagtermester Dalsgaard

Nygade 4 . Tlf. Brønderslev 385

Kun 1. kl.s kød og

hjemmelavet pålæg

Chokoladeforretningen

Danmarksgade 54

Telf. Frederikshavn 1517

Chokolade og konfekture

Hobro

Velklædt paa familiekonto hos

BOLETTE

Jernbanegade . Tlf. Hobro 714

Dame-, herre-, og børnekonfek-
tion, sengeudstyr og hvidevarer

Kolonialforretningen

Skovvej 11 . Tlf. Hobro 173

Kolonial - tobaksvarer - vine

Husk P. P. kaffe

»VIOLA«

Torben Junge

Blomster - Buketter - Kranse

Bredgade 8 . Tlf. Langå 29

Grenaa

B. Keller Pedersen

Isenkram - Køkkenudstyr - Glas

og porcelæn i stort udvalg

Grenå . Storegade 9 . Tlf. 124

Carlo Skipper

DSB vognmand

Lillegade 14

Tlf. Grenaa 909

Hadsten

Engelsk Beklædnings Magasin

J. Stokholm

Søndergade . Tlf. Hadsten 32

Alt indenfor herretøj

Dyhr & Nielsens eftf.

M. Christensen

Alt i atelie-, selskabs- og

udfotografering

Hadsten . Tlf. 115

Silkeborg

Lysbro Bageri

Orla Hansen (ny Indeh.)

Friskt og lækkert Brød

Bestillinger modtages

Lysbrogade 15 . Tlf. 2292

Silkeborg

Vi spiser . . .

Rønbjerg Flødeis

Depot: Drewnsvej 2

Tlf. Silkeborg 2033

forudsætning af, at udviklingen følger de nuværende retningslinjer. Til april holder jeg op, men det vil sikkert være rigtigst at forberede efterfølgeren på, at der kan blive tale om en afviklingsperiode. Foreløbig har vi dog otte år i sikkerhed. Derefter må vi igen til at beskæftige os med en eventuel forlængelse af garantien.

— Er det en ubehagelig tanke for Dem, at De om kort tid må vige pladsen for en anden?

— Både ja og nej. Det er sin sag fuldstændig at slippe tøjlerne med noget, som har været en livsopgave. Man ville jo gerne kunne give efterfølgeren en forretning i virkelig fremgang. Det kan man vist ikke sige i dette tilfælde. Vi tror dog stadig på berettigelsen af Hadsund-banen, og møder den nye direktør med samme indstilling, går han en interessant opgave i møde.

Nogle tror måske, det er lutter idyl at være beskæftiget ved en privatbane. Lad mig for mit eget vedkommende sige, at der har været mange svære år imellem. Man mærker det ekstra, når kræfterne begynder at svinde. Problemer af den ene og anden art hober sig op, og man har vanskeligt ved at »spænde fra« efter kontortid. Jeg har ofte om natten ligget og planlagt køreplaner eller på anden måde haft banen i tankerne. Ganske vist er vi ude for hård konkurrence og underlagt en betydelig økonomisk belastning, men derfor må vi alligevel følge med tiden. Ja, man kan vel sige, at det på den baggrund er ekstra påkrævet at yde en indsats.

— Deres humør har ikke lidt overlast?

— Nej, nej, da. Lad mig dog blot ærligt indrømme, at jeg nu er træt. Det var oprindelig meningen, at jeg skulle fratræde ved min 70 års fødselsdag, men på det tidspunkt forberedte vi netop forhandlingerne om en ny garanti-periode. Bestyrelsen mente da, at min erfaring kunne hjælpe banen med det dermed forbundne arbejde, og heldigvis lykkedes det.

— Hvordan kom De egentlig til jernbanen?

— Det var lidt af en tilfældighed, men ret hurtigt fandt jeg ud af, at valget måtte betegnes som heldigt. Min far havde en købmandsforretning i Bælum i Himmerland, og det lå efter min præliminæreksamen klart, at jeg skulle være forretningsmand. Jeg var dog af en anden mening.

Det skuffede sikkert far, men han var slet ikke uvilligt stemt overfor mine nye planer. — Tværtimod gav han mig en mængde gode råd, som jeg hele tiden har prøvet at efterleve. Han sagde blandt andet: »Husk at blive din løn værd — og helst lidt til. Du tjener måske ikke penge på dine ekstra anstrengelser, men så følger belønningen på andre måder.«

Det kom til at slå til. I årenes løb har jeg nemlig mødt så mange udtryk for tillid og forståelse, at det rigeligt opvejer megen slid. I min fars forretning lagde man stor vægt på service overfor kunderne. Det samme har jeg forsøgt som leder af Hadsundbanen — så meget engang for mange år siden, at en kollega fandt anledning til at indberette. En virksomhed som denne ? ? ? ? ?

Jeg begyndte iøvrigt som elev i Havndal i 1902, og ni år senere — kun 26 år gammel — udnævntes jeg til stationsforstander samme sted. I 1923 blev jeg forstander i Randers, og i 1935 fulgte endvidere udnævnelsen som direktør.

Det er i korthed min løbebane, som alt-

så tillige spænder over en væsentlig del af banens historie.

Hadsund-banens oprindelse skal dog skrives helt tilbage til 1883, hvor man for 131.500 kroner erhvervede et lokomotiv, to dampvogne, to personvogne, cirka 25 godsvogne samt andet materiel.

I dag kan man vel næppe få en personvogn til samme beløb ...

— Og når De nu holder op?

— Det bliver sikkert en mærkelig overgang ikke mere at skulle være på kontoret hver dag. Nu har vi købt et hus i Mellerup med lidt jord, og her har vi forhåbentlig mange gode år.

Man har sagt mig, at med min fratrædelse dør Hadsund-banen. Det gør den selvfølgelig ikke. Jeg er dog glad og taknemmelig for den anerkendelse, som ligger heri.

Jeg vil blive trist til mode, hvis det med tiden kommer så vidt, at banen nedlægges.

I så fald vil mange i oplandet også indse, hvad den betød for dem. Det går jo ofte sådan, at man først bliver klar over sådan noget, når det er for sent ...

MODEL JERNBANE

Vi bygger en modelbane.

Enhver, der vælger modelbane til hobby, vælger en kæphest, der giver sin udøver glæde og afslappelse efter en travl dags hårdt arbejde.

Den modelbanebygger, der ønsker at gøre noget virkeligt ud af sin hobby, må foruden at være en kunstner på sit felt også være i besiddelse af fremragende håndværksmæssig kunnen og have et ikke ringe kendskab til maskin- og elektroteknik.

Alle disse egenskaber kommer i regelen med lidt øvelse. En modelbanebygger er derfor kendetegnet på en person, der med en vis færdighed håndterer al slags værktøj, ikke alene til gavn for sin hobby, men også til glæde for hus og hjem.

Bygning og drift af et modelanlæg, der forudsættes drevet som en kopi af de virkelige jernbaner, kræver tillige nøje kendskab til virkelig trafik tjeneste. Modelbyggeren må være ingeniør, maskinmester, værkfører, stationsforstander, kommandopost- og rangerleder i samme person. Først

når disse funktioner arbejder upåklageligt sammen, kan en tilfredsstillende trafik udvikles.

For de modelbyggere, der ikke ejer alle disse egenskaber, er det en fordel at slutte sig sammen om bygning og drift af et anlæg, der — når arbejde og udgifter fordeles — snarere bliver opnåeligt.

Den ideelle løsning er dog altid: hver mand sit eget anlæg, thi først da kan den knappe fritid ubeskåret og uden tidstab helliges hobbyen. På den anden side kræver dette, når hele arbejdet og alle udgifter pålægges en enkelt, en særdeles velovervejet planlægning for at undgå tab af tid og penge.

Der staar Blæst om Storms Gardiner
Vi har altid et stort Udvalg i moderne
Gardinstoffer — atl i Syning, Ophængning
og Montering

STORMS Gardiner

Kattesund 4 . Tlf. Horsens 2 41 59

EL N. K. KORNTVED

aut El-Installatør
Lys - Kraft - Varme
Udfører Arbejde for DSB
Durup . Telf. 84

Industri Hotellet

Toldbodvej 5
Tlf. Svendborg 196
Hyggelige Værelser
God Mad. Husk Dagrestauranten
Billige Priser paa Øl . Spirtuosa og Smørrebrød

Firmaet med Kvaliteitsvarer

N. Rask Nielsen

Nørregade 18—20. Tlf. Aarhus 2 48 48

Stort Udvalg i Cykler - Knallerter
og Barnevogne. 1. Kls Værksted

Anlæg i lejligheden.

På grund af vor tids fremherskende bolig-mangel kan vel de færreste afse et helt værelse til hobbyens disposition, og skal lokalet samtidig benyttes som arbejdsrum, må man stille følgende hovedkrav til anlægget:

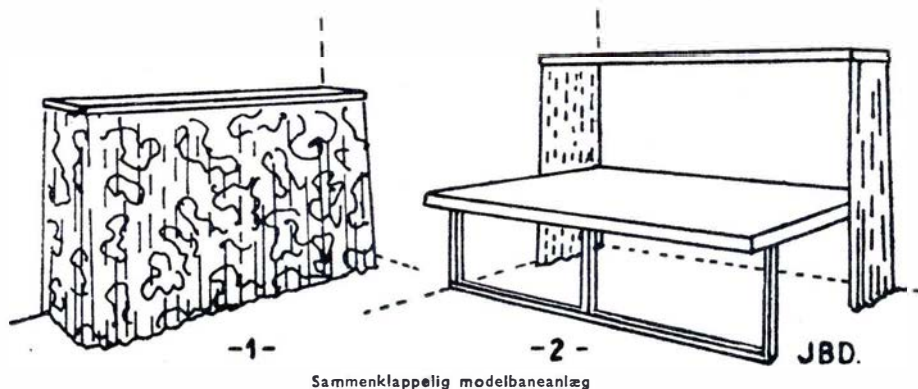
1. ringe pladsoptagelse,
2. hurtig opstilling,
3. mulighed for naturlig drift.

Enhver kender sikkert de besværligheder og overvejelser, der er forbundet med opfyldelse af disse krav. Forsøger man sig med et sammenklappeligt anlæg, går en stor del af den til rådighed stående tid med samling og klargøring. Da et værelse i sidste instans også tjener til andet formål end modelbane, kan en varig, for såvel modelbyggeren som for andre familiemedlemmer tilfredsstillende løsning, kun opnås ved at udforme anlægget som et møbelstykke.

Klapanlægget.

Den i fig. 1 foreslåede udførelse er simpel i sin opbygning og har i sin enkelthed dog følgende væsentlige fordele:

1. pladsbesparende (i sammenklappet tilstand).
2. klargøring sker ved et enkelt håndgreb.
3. bekvem bordhøjde i arbejdsstilling, fig. 2.
4. beskyttet mod støv.
5. tillader let rengøring.
6. tilpasningsmulighed efter øvrige møblement gennem valg af forhæng.

Sammenklappelig modelbaneanlæg

Disse fordele opvejer uden tvivl i rigt mål de forøgede udgifter til stativ og forhæng.

I regelen lader et klapanlæg med 2,5 m længde, 1,6 m højde og 0,6 m bredde sig uden besvær anbringe i et middelstort værelse. I arbejdsstilling har man da en flade på $2,5 \times 1,5$ m til disposition. Dette svarer i HO (1:87) til ca. 220×140 m i naturen. Selv efter forkortelser af sporskifter og ved anvendelse af meget skarpe kurver forbliver det dog et yderst beskedent areal, der kun tillader en enkelt stor station og evt. et holdsted.

Denne ulempe kan til en vis grad afhjælpes ved bygning af etageanlæg.

Etageanlæg.

Man kan ved fornuftig udnyttelse af terræn og ved brug af broer forøge spornettets længde væsentlig uden samtidig at forøge arealet af anlægget, idet dette i princippet består af to umiddelbart over hinanden anbragte sporlegemer, der er indbyrdes fast forbundet. F. eks. kan et sådant etageanlæg bestå af enkelte skovbevoksede højdedrag og broanlæg, over hvilke en bjergbane idyllisk snor sig. Denne bjergbane sættes blot i forbindelse med det samlede anlægs øvrige spornet, der er bygget i anlæggets dalsænkninger.

Ombygning.

Da anlæggets holdbarhed i høj grad er afhængig af de anvendte materialers styrke, betaler det sig ikke at spare ved anvendelse af spinkle materialer. Anlægget opbygges derfor på en ramme sammen-skruet eller sammendtappet af trælister ca.

3×7 cm i tværmål. Denne ramme forstærkes yderligere med tre til fire revler, 2×5 cm træ, der er forsænket i plan med overkanten af rammen, hvorefter denne beklædes med en 6 mm krydsfinérplade.

Det er tilrådeligt at anbringe et mellem-læg af filt eller stof mellem sporstykkerne og finérpladen for at dæmpe den ved kørselen opstående støj. En opklippet cykelslange kan også bruges hertil med samme resultat.

Ved planlægning af selve spornettet er det en fordel først at tegne stationer, bygninger, drejeskive, ramper, sporstykker m. v. i naturlig størrelse på et stykke papir med samme areal som finérpladen. Herved kan man lettere bedømme, om placeringen af de forskellige dele er praktisk. Lad her være med at skæve for meget til de spornplaner, der fra tid til anden offentliggøres i hobbyblade herhjemme. Mange af de i disse blade beskrevne anlæg anfører nemlig placering af sporforbindelser og sporskifter, der er helt utænkelige i virkeligheden. Virkeligheden er her den bedste læremester.

Alle samlinger udføres med skruer, idet de enkelte del ved evt. senere ombygning lettere kan adskilles uden beskadigelse. Ved fastgøring af delene borer man for med et bor, der er lidt tyndere end den skrue, der tjener til fastgøringen. Alle kabler og ledninger føres igennem huller i finérpladen og videreføres på undersiden heraf til her anbragte fordelersplader. Ledninger, der tjener til samme formål, giver man samme farve for overskuelighedens skyld, f. eks. røde ledninger til belysning, blå til strømforsyning af spor, grønne til sporskifter, sorte til signaler o.s.v.

Transformatoren til drift af anlægget anbringes ved kanten af rammen, evt. i ly af terrænet, således at den falder mest muligt sammen med landskabet.

I de næste numre fortsætter vi med de praktiske anvisninger på bygning af terræn, huse, anlæg af stationer m. v.

J. B. Dyrkilde.

Frederiksberg Barnevognsfabrik

Forhaabningsholms Alle 37 . Tlf. VE. 563

Direkte salg fra fabrik
Barnevogne . Klapvogne . Dukkevogne
Alle reparationer udføres

John Larsen

MÄRKLIN FLEISCHMANN - TRIX MODELTOG

Løse dele - Maskiner - Vogne - Modelhuse og Byggesæt
Iøvrigt alt til Hobby - Sagkyndig Betjening

VALBY HOBBY

MØLLEALLE 16 . VALBY . TELEFON VALBY 2266

FOTO hobby

Mange læsere af »Jernbane-Bladet« har rettet henvendelse til redaktionen om at få nogle artikler om foto. Nu da foråret melder sig, mente redaktøren, at det var på sin plads at fremkomme med en sådan artikel. Vi skal i dette og følgende numre komme med nogle praktiske oplysninger, som vi håber kan få betydning for de af vore læsere, der dyrker foto som hobby.

For dem der endnu ikke har apparat, og som er i tvivl om hvilket apparat de skal købe, kan vi selvfølgelig ikke sige eller anbefale noget bestemt mærke, men ang. formatet kan det hertil siges, at såfremt man selv skal lave sine billeder, er det klogest at begynde med størrelse 9×6 , så behøver man ikke så meget udstyr til mørkekammerbrug. De små apparater, altså størrelse 24×36 skal under alle omstændigheder forstørres, men en størrelse 6×6 kan evt. bruges uden at skulle forstørres.

Såfremt man selv vil lave sine billeder, skal man først anskaffe sig en rød lampe, en kopiramme og to skåle, og et termometer er altid godt at have, da fremkalder-væsken skal have en temperatur på 18 til 20 gr. C. Ja mere behøver man ikke til at begynde med, men senere kommer så lysten at prøve noget mere, man får lyst til at forstørre o.s.v.

Vi vil ikke her begynde at gå i detaljer, men kun rent praktisk, forsøge på at hjælpe en nybegynder på vej.

På alle apparater er der: Hastighed, blænde og afstand, afstanden (som faktisk er det vigtigste) er det første man indstiller apparatet på, enten ved at udmåle denne på ganske simpel måde, eller med en afstandsmåler, eller hvis der er indbygget koblet afstandsmåler i apparatet. Blænderen, den såkaldte irisblænde, består af en række lameller, der gør åbningen i objektivet større eller mindre. Vi skal her prøve at forklare blænderens betydning. På objektivatningen er anbragt en række tal ved bestemte åbninger af blænderen. Disse tal angiver de relative åbninger, altså forholdet mellem åbning og objektivets

brændvidde. Er f. eks. objektivets diameter ved største blænderåbning 3 cm og brændvidden 12 cm er forholdet som 1:4, og man betegner objektivets lysstyrke som f. 4 eller $f = 1:4$. Blænder man nu ned, så åbningen kun bliver 1 cm, får man forholdet 1:12, det kaldes for blænde 12. En mindre åbning slipper naturligvis mindre lys ind end en større åbning, altså kræver blænde 12 længere eksponering end blænde 4. Der er en regel som siger, at man ved nedblænding fra et tal til det næste skal belyse dobbelt så længe. Er belyningstiden f. eks. $1/250$ sek. på blænde 4, bliver den $1/125$ sek. på blænde 5,6, $1/50$ på blænde 8 og $1/25$ sek. på blænde 11. Det vil altså sige, har man en gang fundet den rette belyningstid ved en bestemt blænderåbning under visse forhold, kan man altid let regne belyningstiden ud for en anden blænderåbning under samme forhold. Det var lidt om blænderens funktioner.

Så skal vi høre lidt om hastighederne eller rettere om lukkeren. Den mængde lys, negativet skal have for at blive rigtigt belyst, reguleres ved hjælp af lukkeren. I de kendte boxkameraer har vi den simpleste form. Den har kun to indstillinger. Een til øjebliksoptagelse, som regel $1/25$ sek. og tidsindstilling. De nyere apparater af i dag er forsynet med så mange finesser, at man kan fotografere med det samme. Man har i dag lukkere der eksponerer med hastigheder fra 10 sek. og helt op til $1/2000$ sek.

Så er der valg af film, mange tror, at når bare man har en film i apparatet, så kan man fotografere, det kan man også, men hvad er resultatet. Filmen betegnes med DIN og Scheiner. Den mest brugte, altså af de fleste amatører er 17/10 din, den er ikke så hurtig (følsom) og som følge heraf ikke så kornet. En kornet film egner sig absolut ikke til forstørrelse. Men for størrelserne 6×9 og 6×6 har dette altså ingen praktisk betydning, kun for småbilledfilm har det stor betydning. De højfølsomme film ($21/19$ din og $23/19$

din) vil ved forstørrelse give så generende korn, at billedet kommer til at virke groft, og mange af de fine detaljer, som jo faktisk er fotografiets fornemste egenskab, forsvinder, kun under dårlige belyningforhold, og hvor kornstørrelsen ikke spiller nogen rolle, bør man anvende de meget følsomme film til småbilledformat. Senere skal vi komme tilbage til at omtale de forskellige filtre man kan anvende under optagelse.

Så har man forskellige belyningsmålere, de er faktisk nødvendige for enhver amatør. Den fås i forskellige slags, man har de meget dyre og andre, der er til at anskaffe til en rimelig pris. Den dyre belyningmåler er fotoelektrisk, d.v.s. en fotocelle, der omsætter lyset til elektricitet og dette påvirker en viser, som giver udslag i forhold til den mængde lys, der er til stede. Udslaget kan så aflæses på en tabel på måleren. Denne belyningmåler giver en nøjagtig belyningstid, men man kan alligevel ikke ubetinget rette sig efter denne. Såfremt der er store kontraster mellem lys og skygge, kan man ikke nøjes med at måle det lyseste parti, næh, man må også måle det mørkeste parti, og så dividere sig frem til et middeltal for belyningstiden.

Den noget billigere lysmåler er formet som et rør, når man ser ind i dette ser man en række tal, og det tal som er vanskeligst at se, retter man sig efter, men her skal man passe på, for jo længere man ser på tallene, vender øjet sig til denne belyning og som følge heraf kan man se flere tal. Så har man også de trykte belyningstabeller, hvor man i en række

Ferietid er fototid

Er der Ophold i Gedser —
besøg da

Gedser Hotel

Andelselskabet

Odense Eksportslagteri

... og Maanedens Forbrug
af Tobaksvarer, kan De købe i

Banegaardskiosken

Hillerød

Arne Christensen

Fredericia

»ELITE«

v/ E. Damkjær (ny Indeh.)
Stort Udvalg i Bolcher - Konfek-
ture - Chokolade
Spec.: Gaveæsker
Fredericia - Danmarksgade 6

Nygaards Vaskeri

Dalegade 64 . Tlf. Fredericia 610
Vaad Vask - Tør Vask
Rullevask og Færdigvask
1. Kl.s Behandling af Tøjet
Alle Gulvtæpper renses til
billige Priser

Hentes og bringes i By og Opland

P. Svendlund Rasmussen

Tandtekniker
Gothersgade 23 . Tlf. Fredericia 2654
Konsultation 9—17. Lørdag 9—12
samt efter Aftale

Tandlæge Hedeager Sørensen

Vesterbrogade 31 . v/ Banegaarden
Fredericia . Telf. 2666
Konsult. 10-16. Lørd. eft. aftale

Sundegades bageri

v/ Erik Jensen (ny indeh.)
Sundegade 15
Telf. Fredericia 226
Altid friskt og lækkert brød

Vin- og tobaksforretningen

Stort udvalg i tobak - cigarer -
cigaretter - vine og spirituosa
Danmarksgade 39 . Tlf. Fredericia 465

Vejle

Aktieselskabet

Bagermestrenes Rugbrødsfabrik

Leerbæk Mølle . Vejle

Poulsen & Hansen

v/ Chr. Hansen & Søn
Murermestre
Udfører Arbejder for D.S.B.

Vejle . Ørstedsgade 44 . Tlf. 269

Th. Weissenborn

Smede- & Maskinværksted
Gas . Vand . Sanitet . Varme
Oliefyr
Vejle . Volmersgade 5 . Tlf. 2075

Vejle

Akkumulatordepotet

WOTAN

Udfører Arbejder for D.S.B.

Vejle . Skovgade 14 . Tlf. 1468

Svend Bach

Alt i Kolonial - Konserves -
Lynfrosne varer
Kaffe er egen blanding
Tobakker- vine og spirituosa
Porcelæn, glas og bestik udlejes
Søndermarksvej 62 . Telf. Vejle 433

O. Kessler

Clarmester
Alt i Clarmesterarbejde udføres
Tilbud og Overslag gives
Sønderbro 2 . Tlf. Vejle 2112

Horsens

Smedegades Viktualieforretning

Smedegade 98 . Tlf. Horsens 1583
Delikatesser . Viktualier og
hjemmelavet Paalæg
Lækkert Smørrebrød bringes

Duplitryk

Grønnegade 19 . Tlf. Horsens 863
Alt i Maskinafskrivning og
Duplikering. — Stort Udvalg i
Sange, Viser o. l. til Fest

Merkantil Tryk

Houmannsgade 41
Tlf. Horsens 2 10 32
Tryksager af enhver art
Forlang tilbud

Tobaksforretningen »Vesterport«

Stort Udvalg i Tobak . Cigarer
Cigaretter . Spirituosa
Kongensgade 23 . Tlf. 2468
Horsens

Elektro Mekano

Sønderbrogade 12. Tlf. Horsens 22192
Reparationer af autodynamoer
og autostartere
Omviklingsarbejde

Johan Christiansen

v/ H. Chr. Smidt
Sønderbrogade 13. Tlf. Horsens 22433
Alt i 1. kl.s kolonialvarer

Horsens Andelsmejeri

Eksportflødefabrik

Jscremefabrik

Telefoner 542-543-578

Skanderborg

Mælkeudsalget

Adelgade 130 . Tlf. Skanderborg 23
Alt i 1. kl.s mejeriprodukter
Tvebakker - småkager m. m.

Slagtermester E. Krogh

Adelgade 31 . Tlf. Skanderborg 31
Kun een kvalitet — den bedste
Varerne bringes - naar der ringes

Jyllands Postens Kiosk

Banegaardsvej 9. Skanderborg. Tlf. 171
Aviser - Dag- og Ugeblade
Papir og Telegrammer

Kolding

Bagermester Andersen

Kikkenborgvej 2 . Tlf. 1275
Kolding
Prøv mit lækre, friske Brød
Bestillinger til Foreninger modt.

Købmand A. Holgaard

Munkensdam 3 . Tlf. 1248
Kolding
1. Kl.s Kolonial - Tobak
Spirituosa

BECK's farvehandel

Låsbygade 1 . Tlf. Kolding 210
Moderne tapeter - lak - farver
plastic - voksdug - rullegardiner

Møbelforretningen

Søndergade 23 . Telf. Kolding 1019
Stort udvalg i moderne møbler
1. kl.s værksted for reparation
og ombetrækning
Konto oprettes

Esbjerg

Esbjerg Eksportmarked

David Greig Ltd.

Udenlandsk Aktieselskab . London
ESBJERG

Søger De en gaveide?

Stort udvalg i sæbe og parfumeriartikler

K. VAD

Frejaparkens butikstorv . Esbjerg

skalaer kan aflæse belysningen, når man tager årstid, motiv og filmens følsomhed i betragtning. Man har jo altid, fra gammel tid, fulgt den regel, at man skal fotografere med solen i ryggen, men det er ikke nødvendigt mere, nu har man noget, der hedder en sollysblænde, og her gælder det, at belysningstiden mod solen skal være dobbelt så lang som med solen, det er nemlig ikke altid, at dette fremgår af hverken måler eller belysningstabel. Selvfølgelig fotograferer man ikke direkte mod

solen, man skal bare sørge for, at solens stråler ikke kommer direkte ind i objektivet.

Vi håber, at der gennem dette er givet lidt oplysninger om begyndelsesgrundene, og skal i en senere artikel komme frem til det vigtigste, nemlig optagelserne. Så fremt nogen af læserne har noget på hjertet, eller noget at spørge om, så skriv til JERNBANE-BLADET, men husk at skriv FOTO uden på kuverten.

H.

Haderslev.

Trafikkontrolør H. A. Stougaard, Sorø, er udnævnt til stationsforstander ved Haderslev st., hvor stfst. H. Carlsen har søgt afsked på grund af alder (70 år)

Høng.

Overtrafikassistent C. S. Bjerborg, Østerport, er forfremmet til stationsforstander ved Høng st., hvor stfst. H. C. Frederiksen har søgt afsked på grund af alder (66 år).

Hjordkær.

Overtrafikassistent J. L. Jørgensen, Rødekro, er udnævnt til stationsforstander i Hjordkær, hvor stfst. J. Jacobsen har søgt afsked på grund af alder (67 år).

Svanemøllen.

Stationsmester Ingemann Petersen, He, er e. ans. flyttet til Svanemøllen st., hvor stmst. F. M. Pedersen har søgt afsked på grund af alder (65 år).

Oddesund.

Trafikekspedient J. A. Fibiger, Skive Nord, er udnævnt til stationsmester i Oddesund, hvor stmst. Friang efter ansøgn. er flyttet til Funder.

Vollerup.

Trafikekspedient J. P. Lorentzen, Ordrup, er udnævnt til stationsmester ved Vollerup st., hvor stmst. H. M. Christensen har søgt afsked på grund af alder (66 år).

Statsbanernes rejser i udlandet 1957

	Fra København	Fra Padborg	*)
Holstensk Schweiz og Sydslesvig — 5 dage	—	149	—
Berlin — 4 dage	187	—	120
Goslar-Harzen — 5 dage	235	205	168
Harzen — 7 dage	295	265	228
Holland — 6 dage	348	318	248
Rhinen — 7 dage	385	355	275
Norge — 8 dage	385	—	258
Tyrol — 10 dage	388	358	288
Bayerske Alper — 10 dage	388	358	288
Salzkammergut — 10 dage	453	423	332
Østrig — 10 dage	485	455	365
Merano — 10 dage	485	455	365
Gardasøen — 10 dage	495	465	375
Tjekkoslovakiet — 9 dage	495	—	358
Schweiz — 10 dage	498	468	385
Italienske Riviera — 10 dage	512	482	315
Rom — 10 dage	555	525	345
Jugoslavien — 12 dage	675	645	515
Italien — 14 dage	925	895	675
samt de i samarbejde med FTS arrangerede rejser:			
Under Paris' himmel — 8 dage	498	468	310
Nice — 12 dage	688	658	422
Feriebyen St. Aygulf — 12 dage	566	536	310

*) Disse priser gælder for deltagere, som har fribefordring på jernbanerejsen.

Påtænk De en ferierejse til udlandet, og vil De være fri for besværet med selv at skulle tilrettelægge rejsen og samtidig være sikker på at komme netop til de steder, der særlig er værd at se, så vil nedenstående oversigt over DSB-selskabsrejser 1955 sikkert interessere Dem:

I prisen er inkluderet billet, udflugter, hotelophold, forplejning, rejseleder m. v. Program for rejserne foreligger og vil kunne fås i DSB-rejsebureauerne. Send et kort med navn og adresse til nærmeste DSB-rejsebureau og programmet vil snart blive sendt Dem.

Skjern Svineslagteri's

Udsalg

Bredgade 49
Tlf. Skjern 459

Nygade
Tlf. Skjern 265

Haardfrossen Klaris

lev. i Banevogn fra Skagen, Hirtshals og Thyborøn.

Skagen: **A/S Skagens Isværk . Rigstelf. 238**
Frederikshavn: **A/S Frederikshavn Isværk . Tlf. 443**
Thyborøn: **A/S Thyborøn Isværk . Tlf. 3**
Hirtshals: **A/S Hirtshals Isværk . Tlf. 70**
Esbjerg: **A/S Vestjydsk Krystal-Isværk . Tlf. 66**

Hjallese Handskefabrik

Alt i arbejdshandsker, autoluffer og skødeskind leveret i svineskind.

Spec. arbejdshandsker til jernbanemænd

ODENSEVEJ 88
Hjallese

I. Christiansen,
Tlf. Dalum 939

Dødsfald

Stationsforst. O. M. Mansfeld, fh. Høbro, 91 år.

Lokofører C. V. Hessner, fh. mdt. Kk, 83 år.

Stationsforst. A. H. Stilling, fh. Vejle H, 82 år.

Stationsforst. C. V. Stuhlmann, Østykke, 80 år.

O.trafikass. L. A. Andersen, fh. Grenå, 79 år.

Godseksp. G. Holst, fh. Viborg, 76 år.
Banearbejder J. Knudsen Nielsen, fh. Vejle, 72 år.

Togfører H. C. Errebo, fh. Kh, 70 år.
Skibsfører G. L. Bruun, Helsingør, 67 år.

Stationsforst. G. E. Danielsen, fh. Årslev, 65 år.

Trafikkontrolør M. P. Palsberg, cvk Århus, 64 år.

Overportør Sofus Christensen, Østerport, 59 år.

Utroligt

To drenge, som boede i et hus tæt ved jernbanelinien, kom hastigt løbende op ad trappen og råbte: »Mor, mor, skynd dig kom og se, der er et tog løbet ad sporet«.

Moderen, som stod og rørte i middagsmaden, slukkede for gassen og ilede skyndsomt ned med bange anelser, men da hun kom hen til banen, kunne hun intet tog se hverken i grøften eller på linien, og hun spurgte drengene, hvad meningen var.

»Jo, mor, der er lige løbet et tog ad sporet, for det gør jo alle togene, de skulle da nødig løbe af sporet.«

Moderen skældte sine »slemme« drenge ud, selv om hun indvendig morede sig over deres snuhed.

H. R. Norup

cand. pharm.

Torvegade 6. Tlf. Randers 203
Parfumeri og Materialhandel

Moderne malerkunst.

— Det der — nede i hjørnet — er det et dyr?

— Lige hvad det er!

— Tænkte det nok! — Men er det så et lam, — eller måske en hund — eller en kat!?

— Nemlig, helt rigtigt — en lam hun-
kat!

Brevkassen.

Vi kender jo allesammen en rævesax, skriger en læser til os, men hvad er egentlig Kampsax — og hvad fanger man i den?

— — —
Så vidt vi har kunne opspore, er det et skatteteknisk udtryk for en særlig type fangstredskaber, der bruges om vinteren — særlig dog i januar måned. Red.

Fin status.

— Hvordan har du det egentlig i disse revolutionstider? blev der forleden spurgt en herboende marokkaner.

— Jeg har det — akkurat som en araber kan have det i Europa!

— ... og det er?

— Som blommen i et æg — helt omgivet af hvide!!! ha! ha!

Selvfølgelig!!!

Lillebæltsbroens jernbaneorkester, der imidlertid — hvad man efterhånden vil blive klar over — holder til på Fynsiden, har gennem sin bækkenslager udsendt følgende stærke dementi:

— De' æ no' slem sluer, a di spiller be're — dem i Frederits. — — de æ ju di sam' nu'er!!

Sådan er der så meget —

Han slog bremserne i gaffeltruncken, så de peb. —

— Dav, Hans — hvordan går det med konen?

— Jo — det går jo da stadigvæk ...!

— Nå, gudskelov da!

— Ja, tak — det kan du altså sagtens sige!!

Om DSB's årsregnskab

kan man sige og mene, hvad man vil — det er i hvert fald PENT.

»Mika« Herre- og Damefrisørsalon

Tlf. Randers 1445. Frederiksplads

1. Kl.s individuel Haarpleje for Damer og Herrer. Sidste nye Frisurer og Permanentur.

Hos auditøren.

— Har De skældt overportøren ud for en flab?

— Ja, — det må jeg nok vedgå!

— Og for en torsk?

— Jah, det har jeg også ...!

— Og for en flynder?

— Jeg kan ikke nægte det —!

— Og for en kætring?

— Nej — det har jeg ikke, men det skyldes en ren forglemmelse!

Normal anatomi.

En kendt stationsforstander øst for Storbælt med et militært af- og tilsnit havde forleden — efter en omgang fodeksersits på perronen — et par nyansatte til nomenklatur i bedriftsværnskundskaber.

En af de nye var så sagtomodig, at hans svar just ikke ringede i hele omegnen, hvilket fremkaldte instruktørens indblanding:

— Tal dog for s... frit fra leveren, hvad tror De ellers man har den till!!!

Nå, sådan. —

— Jeg skulle spørge fra far, om han kunne låne en tegnestift til at holde den ene sok oppe med?

— En tegnestift?

— Ja, far har træben!

Og så var der —

togføreren, der for første gang billetterede en dame i lange sportsbenklæder.

— Nej, det kan vi ikke have, en dame i mandfolkebukser!

— Det er skam damebenklæder!

— Nej, holdt, jeg har været gift tre gange, så jeg ved nok, hvordan damebukser ser ud!

LIND HANSEN
KULTORVET 14 · C. 6200
LEVERANDØR AF CLICHEER
OG BILLEDMALE
TIL DE MEST BETYDENDE
DAG- OG UGEBLADE I KØ-
BENHAVN OG PROVINSEN

Esbjerg

Hermetikfabrik $\frac{1}{5}$

Aarhus

Køb Deres brille og ur hos

C. M. Bechs eftf.

urmager og optiker
Guldsmedegade 38
Tlf. Århus 2 34 26

Slagtermester Kr. Nielsen

Randersvej 55 . Århus . Tlf. 6 74 97

Kun 1. kl.s kød og hjemmelavet pålæg

Mejeriudsalget

Jerichausgade 3 . Tlf. Århus 3 47 24

1. kl.s mejeriprodukter
Øl - sodavand
Friskt brød daglig

Nil-Bro vask

selvbetjeningsvaskeri
Ny Banegaardsgade 53
Telf. 3 65 65
Fineste vask paa een time

Reenberg's ostehus

Vesterbrogade 4 . Tlf. Aarhus 2 04 56

Udvalg i vellagret ost
samt æg, konserver, salater

Købmand C. A. Jensen

Stadion Alle 1 . Tlf. Aarhus 3 58 21

1. kl.s kolonialvarer - kaffe
konserver - tobak - vine

Bagermester Arne Dyg

Jerichausgade 17 . Tlf. Aarhus 2 75 04

Altid friskt og lækkert brød
Bestilling modtages til foreninger

Husk SINGER symaskiner

Holbergsgade 1 . Tlf. Aarhus 3 40 24

Nye og brugte maskiner
alle maskiner repareres

Sølvstens frugt og grønt

N. Juelsgade 15 . Tlf. Aarhus 6 80 77

Alt i aarstidens frugt - grønt -
blomster og sydfrugter

Rytterparkens

frugt- og blomsterforretning

Finsensgade 64 . Tlf. Aarhus 6 75 14

Frugt - grønt - buketter m. m.

Holger Jensen's eftf.

v/ Eriksen & Guldager

Nr. Alle 59 . Tlf. 2 48 24

Alt el-arbejde udføres
Udvalg i moderne belysninger

Konfektoreforretningen

Is . Chokolade . Bolcher
Friskt brød hver dag
Fynsgade 11. Tlf. Aarhus 2 9753

Peter K. Dolby & Søn

Kunstdrejere
Signalfløjter - Hornarbejde
Aarhus . Sjællandsgade 43 - Tlf. 28468

Vin- og Tobaksforretning

v/ Sigrud Jensen (ny Indeh.)
Vin - Tobak - Cigarer - Cerutter
Stort Udvalg
Vester Alle 31 . Tlf. 2 49 89
Aarhus

Fiskebørsen

v/ Gunnar Pedersen
Ndr. Strandvej 89
Tlf. Århus 7 74 99
Altid lev. fisk i specialiteter

Caltex Service station

Rosenvangsalle 189 . Tlf. 7 10 45
Benzin . Olie . Vask . Smøring
samt 1. kl.s service

Tobakshuset Sct. Poul

v/ A. Poulsen (ny Indeh.)
Stort Udvalg i **Vine - Tobakker**
Cigarer og Cerutter
Brunsgade 59 . Tlf. Aarhus 2 01 28

Kaffe- og spisesalonen WEST-END

Fr. Alle 92 . Århus
Middag - Smørrebrødspakker
V. Nielsen . Tlf. 3 47 84

Tobaksforretningen

Silkeborgvej 178 . Tlf. 5 77 28
Tobak - Cigarer - Cerutter
Vine og spirituosa. Åbner kl. 6

Selvb. vaskesalon

Mejlgade 82A . Tlf. 3 18 26
8 kg vasket og centrif. 5 kr.
8 „ tørret 3 „
Effektiv og skaansom vask

Slagtermester Frandsen

Jordbrovej 5
Tlf. Aarhus 6 97 81
1. Kl.s Kød - Flæsk og
hjemmelavet Paalæg

La Fleur

Klostergade 3 . Tlf. Aarhus 2 69 65
Aarstidens Frugt og Grønt
Blomster - Buketter og Kranse

Jernstærke Sko til Jernbanefolk

Reginakrydset

Aarhus

Frugt og blomster

Aarstidens frugt - grønt -
blomster og krans
Randersvej 114
Tlf. Aarhus 6 44 10

Firkløveret

Chokolade - Konfektur - Bolcher
Dessertis. - Spec.: Gaveæsker
Hans Brogesgade 4
Tlf. Århus 3 63 27

Vagn Lindstrøm

tandlæge (ny praksis)
Sdr. Alle 5 - Tlf. Århus 3 26 36

Trikotageforretningen

Trikotage - Lingeri - Undørtøj
Strømper - Småting
Sdr. Ringgade 15 . Tlf. 4 35 69

Record vask

Sct. Pouls plads 2 . Tlf. Århus 3 20 10
8 kg. våd vask - kun 5 kr.
Nyt selvbetjeningsvaskeri

Fodpleje

Bodil Thiesen
Kosmetik - Banegaardsplads 20
Aftal tid, tlf. Aarhus 2 68 60

Damefrisørsalonen

Ny Munkegade 2 . Tlf. 3 01 50
Alt i moderne haarpleje
Individuelle frisurer

Mejeriudsalget

O. Rudsgade 31 . Tlf. 6 99 25
1. kl.s mejerivarer
Frisk brød fra „Moster Hanne“

Damefrisørsalon

v/ Hans Skandshus
Tøndergade 96 . Tlf. 4 06 49
Individuelle frisurer
Klipning og fønboldning

H. Andreasen

Købmand
1. Kl.s Kolonial . Spirituosa
Tobakker . Kaffe . Konserver
Lollandsgade 69. Tlf. Aarhus 3 52 02

